

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 16

Balandis - April 21, 1995 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS

Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina

\$1.00

**LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ**

— Briuselyje parafuota Lietuvos asocijuotos narystės Europos Sąjungoje sutartis, kurią numatoma pasirašyti gegužės mėnesį. Pasak URM sekretoriaus, derybos dėl šios sutarties tęsiasi penkerius metus. Lietuvos įsipareigojimą Europai patvirtina ir tai, kad beveik visos Lietuvos politinės partijos ir judėjimai sutarė išspręsti žemės pardavimo užsieniečiams klausimą. Ne žemės ūkio paskirties žemė, skirta tiesioginei ūkinei veiklai, bus parduodama ES šalių bendrovių Lietuvoje įsteigtoms dukterinėms įmonėms ir filialams bei piliečiams. Briuselyje taip pat parafuotos ES Europos sutartys su Latvija ir Estija.

— "Respublika" balandžio 13 d. pradėjo spausdinti rašinių ciklą "Klanas". Juose pateiktos slapty stenogramų ištraukos liudija, kad LKP - LDDP veikėjai, partijos vadovams Algirdui Brazauskui ir Vladimirui Beriozovui palaiminus, įsteigė keletą akcinių bendrovių ir per jas plovė partinį turta. Šių bendrovių akcininkai buvo penki - tarp jų ir Seimo LDDP frakcijos seniūnas Gediminas Kirklis, atstovavęs partijai, taip pat Alfonsas Navickas - šiuo metu Seimo narys. Pasirodžius pirmajam ciklo straipsniui apie LKP - LDDP turto dalybas, Seimo pirmininko pavaduotojas Egidijus Bičkas pasipūlė LDDP iniciuoti specialios tyrimo komisijos sudarymą, priešingu atveju siūlo parlamentarams pagalvoti apie apkaltos procesą.

— Į Lietuvą atvyko JAV kongreso delegacija, kuri, be kita ko, domėsis kaip Seimas naudoja dovanotas kompiuterine ir dauginimo technika. JAV Kongresas yra sudaręs programą, pagal kurią numatyta Rytų ir Centrinės Europos parlamentus aprūpinti įvairia kompiuterine ir dauginimo aparatu. Šiuo metu Lietuvos Seime yra 200 kompiuterių. Tie, ant kurių yra lipdukas su užrašu "Amerikos žmonių dovana per JAV Kongresą", yra gauti pagal minėtą programą. JAV Kongresas Seimui skyrė daugiau nei \$800 tūkst. JAV Kongresas nutarė papildomai skirti maždaug \$120 tūkst. Lietuvai ištraukti ir tarptautinę GLIN programą - pasaulinės teisinės informacijos sistemą.

— Užsienio reikalų ministerija kasdien gauna po 5-6 paraškas Rusijos karo lėktuvų skrydžiams. Vienu metu jų skrenda 2-3 ir daugiau. Kasdien Lietuvos oro erdve praskrenda apie 20 Rusijos karo lėktuvų. Už kiekvieną 100 km, praskristų Lietuvos erdve, Rusija turi mokėti Lietuvai 220 litų arba 55 USD. Tačiau Rusija nori moka, nenori - nemoka. Rusijos ambasada perduodamos visos sąskaitos, tačiau nuo sausio 1 dienos neapmokėta ne viena. Nuo Naujų metų Rusija jau skolinga Lietuvai 30 tūkst. USD.

— Nuo Naujų metų, per tvarkius Finansų ministeriją, pradėjo dirbti Tarptautinis departamentas. Jo paskirtis - ieškoti Lietuvai naudingų paskolų. Nuo 1992 metų gegužės iki šių metų pradžios Lietuva yra gavusi 636.5 mln. USD užsienio paskolų. Vienam gyventojui tenka apie \$170.

LAIMĖJIMAS - TAI TIK PRADŽIA

Nors beveik visos partijos skelbiasi laimėjusios rinkimus į savi-valdybes; yra aišku, kad "buvusieji" komunistai prieš sekančius rinkimus bus priversti perorganizuoti savo pavaldą. Dalinai, tai jau buvo padaryta ir išbandyta per rinkimus: Valstiečių ir J(?) Lietuvių sparneliai nieko gero nelaimėjo. Ir galime būti tikri, jog iki Seimo rinkimų komunistai mokės vėl pasikeisti savo vardą ir sumaišyti kai kurių rinkėjų ir erzac-intelektualų galveles.

Kaip ir pridera "buvusiesiems", rinkimų rezultatai buvo spaudos kaltė. Spauda sukūrė tą propagandą apie nesantį skurdą Lietuvoje. Ne partiečiai, nemokėdami vadovauti ekonomikai ir visaip apvogdami kraštą, bet spauda yra kalta, kad badauja pensininkai, auga bedarbių skaičius, laisvai veikia kriminalistai, daromos nuolaidos Rusijai ir t. t.

Taip, "buvusieji" gerai žino, kaip apversti tiesą. Šis pagrindinis jų talentas buvo tobulinamas 70 metų Vakaruose. Reikia tikėtis, kad LDDP bandys atitaisyti savo klaidas: daugiau paspausti spaudą. (Gal jau laikas paskelbti kokią valstybinę krizę ir spaudą uždaryti? Ne, gal dar truputį per anksti.)

Žinodami, kaip skaičiuoti balsus ir pristatyti "faktus" visuomenei, partiečiai jaučiasi patiprinę savo padėtį po rinkimų. Per Seimo rinkimus gavusi 32% balsų, o per paskutinius rinkimus tik 9%, partija skelbiasi sustiprėjusi.

(Dalinai, savo bendraminčių pagalba ir sukurtų naujų partijų dėka, LDDP pasirodė geriau, negu šie skaičiai nurodo. Demokratams neverta per daug džiūgauti.)

Yra pavojus, kad daugiau kaip 50% laimėję demokratai pradės per anksti džiaugtis ir atsipalaiduos. O dar pavojingiau būtų, jeigu jie nustotų kalbėti savo tarpe. Jau šiandien laikas demokratams padvigubinti savo pastangas. Laikas pakviesti tuos, kurie norėtų ir galėtų prisidėti prie bendro demokratijos ir laisvosios rinkos atstatymo Lietuvoje! Tikrai ne laikas išsipūsti! Darbas tik prasidėjo.

Druskininkuose susirinkę demokratinių partijų atstovai sutarė palaikyti glaudžius ryšius, bet nesudarė konkrečių planų, kaip veiktų didžioji Lietuvos demokratine koalicija. Gal buvo per arti rinkimai ir per mažai laiko šią idėją išvystyti. Bet, kadangi išsiskirstė pasiryžę vėl susitikti ir tęsti kalbą toliau, šiandien jau laikas tai padaryti!

Dalinai, pilnai susitarti Druskininkuose nepavyko, nes privačios partijų atstovų nuomonės labai skyrėsi dėl populiarumo skelbiamų studijų ir, gal bent krikščionys demokratams rėmė Vakarų siūlomą strategiją nepasitikėti konservatoriais, ypač V. Landsbergiu ir ieškoti koalicijos kairėje. Toks konservatorių šmeižtas mūsų tarpe, vardan krikščionių demokratų, manyčiau, daug kainavo Lietuvos krik-

demams.

(Dažnai mūsųose naudojamas terminas "centre", lyg buvęs disidentų tartytojas ir persekiotojas pasivadinęs "centristu", jau ir taps tokiu. Politinis centras Lietuvoje gal ir yra, bet tik ne partijoje, kuri save taip vadina. Partijų pavadinimas dar nereiškia jų tikslų pozicijų. Nejaugi kas nors rimtai pavadintų LDDP demokratine partija?)

Dabar gal aiškiau mūsiškiams Lietuvoje: vienyti ir kritikuoti vienas kitą turite patys, be mūsų pagalbos. Mūsų rolė gali būti padėjine, bet jūs, ne mes, išsirkinsite sau valdžią ir gyvensite toje sistemoje. Be to, ši priešrinkiminė propaganda iš mūsų turėtų jums atidaryti akis. Daug patarimų gaunate iš žmonių, neturinčių jokio pasiruošimo, patirties ir jokios atsakomybės dėl rezultatų! Tokie patarimai gali jus tik suvedžioti. Bet nukentėsite jūs, ne mes.

Todėl, manyčiau, demokratinių partijų vadai turėtų nuolankiai, be jokio pasididžiavimo ar kartumo tęsti pradėtą darbą kelyje į vienybę. Kadangi stipriausiai pasireiškė konservatoriai, jems ir tenka didžiausia atsakomybė išvesti tą demokratų koaliciją į tolimesnius laimėjimus, svarbiausia - pagrindinį tikslą - demokratijos ir laisvosios rinkos atstatymą.

Po šių rinkimų daug kam turėtų būti aišku, kad dešiniųjų partijų koalicijoje yra vietos daug kam, kurie nebuvo pakviesti į

Ūkininko Igno Kraujalio neseniai atgautas privatus ežeras Molėtų rajone. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

pirmąją konferenciją Druskininkuose.

Rimčiausia kritika dešiniams demokratams (nors linksniuojami tik konservatoriai, bet tinka visiems) yra ekonominės srities vystymas. Manyčiau, reiktų pasiūlyti ir pagalbą kai kuriuos liberalus. Jų tarpe yra rimtų, demokratiškai nusiteikusių, kurie galėtų pastiprinti demokratų koaliciją ir padėti ekonomikos srityje.

Taip pat, manyčiau, socialdemokratų tarpe irgi yra daug tikrų demokratų, kurie galėtų prisidėti prie demokratinės daugumos. Istorikai socialdemokratų partija buvo išnaudojama ir skriaudžiama kairiųjų komunistų. Jos vadai tai patyrė Antrojo Pasaulinio karo metu. Kai kurių šiandieninių socialdemokratų flirta-

vimas su LDD-pistais nėra apgalvotas ir net pavojingas. Manyčiau, socialdemokratams galėtų vaidinti reikšmingą vaidmenį demokratinių partijų koalicijoje.

Demokratams nereikia bijoti infiltracijos. Tie laikai praėjo. Jeigu jie veiks kaip ir pridera demokratams, t. y. jų veikla bus atvira, vieša, nuoširdi ir principinga, tie, kurie norės trukdyti ar infiltruoti, bus aiškiai matomi ir jų pastangos nebus pavojingos, nebent demokratai pradės bijoti seselių.

Didžiausias pavojus ateities laimėjimams yra arogancija, galinti kilti, nuskynus pirmuosius laurus. Laimėjusieji tai turėtų suvaldyti, kadangi tai yra labai slidu ir pavojinga!

Povilas Žumbakis

Prezidentai vyks į Londoną

Trijų Baltijos šalių prezidentai dalyvaus pergalės Antrajame pasauliniame kare 50-čio iškilimėse Londone gegužės 6 ir 7 dienomis, - pranešė Estijos prezidento kabineto atstovas. Estijos prezidentas Lennart Meri, Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis ir Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas prieš dvi savaites pareiškė, kad jie nevyks į iškilmes Maskvoje, į kurias juos kvietė Rusijos prezidentas. Tarp kitko, Lietuvos prezidentas tada sakėsi nematęs prasmės vykti ir į Londoną, tačiau po to laiko nuomonę pakeitė.

Pasak Algirdo Brazausko, tai Baltijos valstybių vienijimosi pavyzdys. Kiek anksčiau apie savo vykimą į Londoną pranešė Latvijos Prezidentas Guntis Ulmanis. Gegužės 8-ąją Algirdas Brazauskas tvirtai apsisprendė būti Vilniuje ir kartu su tauta pagerbti fašizmo aukų atminimą. Gegužės 8-ąją į Paryžių vyks Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys.

pagal AFP, AGEP

Dar viena Rusijos provokacija

"Migrantai iš Azijos šalių, atvykę nelegaliai į Latviją Rusijos traukiniams ne be Maskvos žinio keliavo tarp Latvijos ir Lietuvos. Jie pasiprašė būti įleidžiami į Švediją. Rusija, kuri pristatė migrantus į Baltijos šalis, atsisako prisiimti juos atgal", - tai žodžiai pasakyti Lietuvos Konservatorių partijos lyderio Vytauto Landsbergio balandžio 10 d. "Tokie veiksmai gali sukelti daugelį politinių ir socialinių problemų Baltijos šalims, įtempti santykius tarp jų, diskredituoti jas Vakarų šalių akyse ir igrallinti Rusiją pasipelninti iš nekaltų žmonių kančių ir vilčių", - mano Landsbergis. Jis tiki, kad kai kurie žmonės Maskvoje trins rankas, tikėdami, jog jie įrodė, kad reikalai praėity ejsi žymiai geriau.

Balandžio 11-osios naktį mažaisiais devyni migrantai, kurie buvo laikomi dviejuose traukinio vagonuose Latvijoje dingo. Jungtinių Tautų vyriausiasis vadas Pabėgėlių klausimais griežtai kritikavo Latviją dėl sąlygų, kuriose laikomi pabėgėliai.

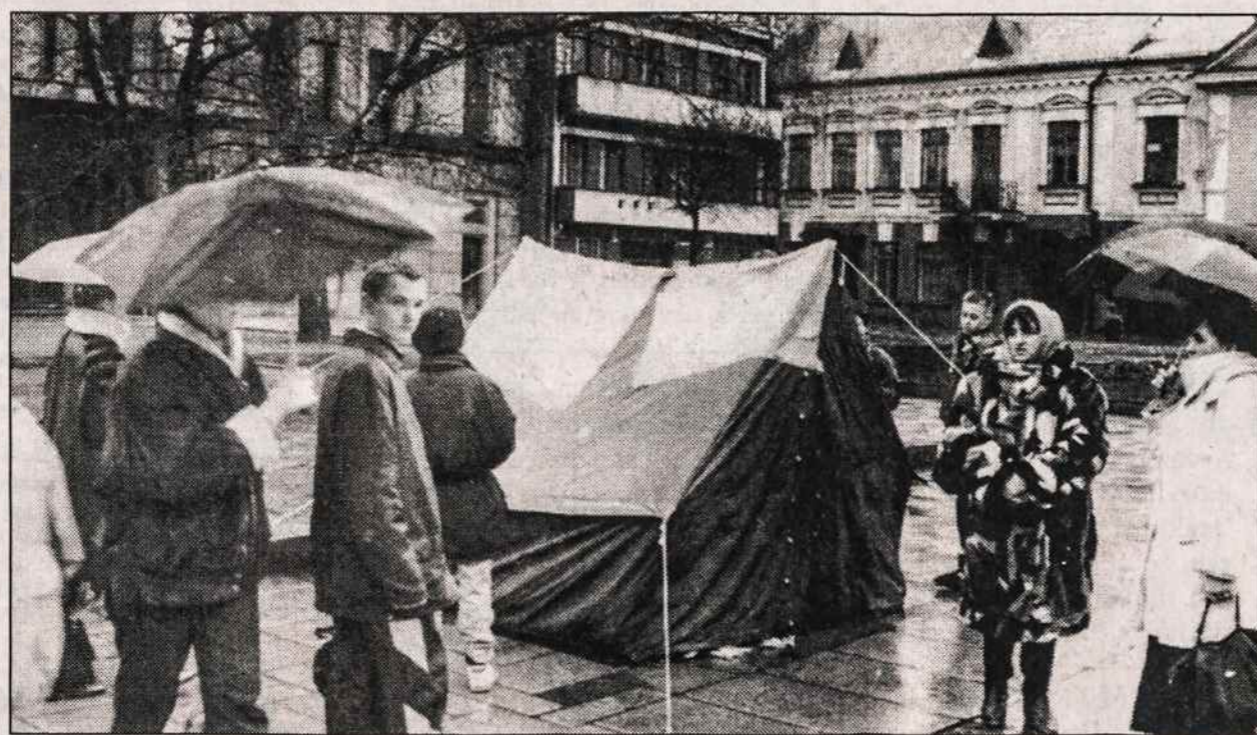
pagal ITAR-TASS, Reuter

Vytauto Landsbergio kreipimasis

Mieli Tėvynės Sąjungos nariai, rėmėjai ir visi lietuviai, susirūpinę išlaikyti demokratine Lietuvos nepriklausomybę!

Sveikinu Jus Šv. Velykų proga ir su mūsų bendru pilietiniu tikėjimu, kad stiprėjanti pavasario viltis neužges, auga ir laimės! Tačiau mums Lietuvoje reikia Jūsų pagalbos. Aš kalbu ne vien apie materialinę paramą, už kurią esame labai dėkingi. Mums reikia Jūsų įvairaus organizacinio patyrimo, profesinių žinių ir talkos čia, Lietuvoje, kad įtvirtinume gerą poslinkį savivaldybėse su perspektyva Seimo rinkimams 1996 metais. Jei Lietuva sustiprės, ji bus atsparesnė ir pavojams, nuolat grūmojantiems iš Rytų. (Rinkimai Baltarusijoje, o po to ir Rusijoje anaipol nežada gerų permąinų). Suprantate, kad aš kreipiuosi pirmiausiai į tuos, kurie prie lietuviško patriotizmo turi dar ir laisvosnio laiko, ir sveikatos, ir galimybių įsikurti jei ne pastoviai, tai bent keliems mėnesiams ar porai metų Lietuvoje. Pasvarstykite apie tai. Prošvaistė atsirado, neleiskim jai vėl apsiniaukti!

Jūsų, Vytautas Landsbergis

Kaunas. Laisvės alėjoje prie savivaldybės rūmų badauja žmonės, kad miesto valdžia padėtų susigrąžinti valiutinius indėlius, kuriuos "nusinešė" bankrutavę ar šiaip dingę bankai.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

UŽSIENIEČIO GYVENIMAS RUSIJOJE

Sovietinėje eroje užsieniečiai Rusijoje buvo privilegijuota klasė. Jų mašinos, butai ir maistas buvo žymiai geresni už visų vietinių gyventojų. Tačiau užsieniečiai mokėjo kainą: jie buvo sekami KGB.

Dabar sekimas didžiąja dalimi dingęs, tačiau užsieniečių gyvenimas pasunkėjo. Užsieniečiai dažniausiai susiduria su korupcija ir nusikaltimais, augančiais mokesčiais, išpūstomis kainomis ir biurokratija. Dabar jiems privalomas ir AIDS testas. Dauguma atvykusiųjų į Rusiją mano, kad jiems taikomi diskriminaciniai įstatymai. Kalbėdami atvirai, dauguma užsieniečių prakeikia tą dieną, kada jie nusprendė atvykti į Rusiją. Kiti - jau ruošiasi išvykti. "Mes esame prievartaujami įvairiausiais būdais. Mes klausime Rusijos vyriausybės - ar jūs norite mūsų, mūsų pinigų ir patirties, o ar jūs norite, kad

mes išvyktume?", - sako Gustavo Coloma, Preco Group firmos iš JAV prezidentas.

Neseniai Rusijos prezidentas Boris Jelcin pasirašė įstatymą, pagal kurį užsieniečiai, norintys pasilikti Rusijoje ilgiau nei trims mėnesiams, turės pateikti negatyvų AIDS testo rezultata. Naujasis užsienio pajamų mokestis yra išaugęs iki 38%. Gailioja ir kitas mokestis - 30% dydžio pasaulinėms pajamoms, jeigu vyriausybė neturi susitarimo su Maskva dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo.

Rusijos finansų ministras Vladimir Pankov optimistiškai žiūri į užsieniečių padėtį Rusijoje. Jis sako: "Mes priėjome išvados, kad šiandien nėra diskriminacinio užsieniečių apmokestinimo".

Scott Antel, mokesčių konsultantas, dirbantis firmoje "Deloitte and Touche", savo pasikalbėjime su Maskvoje leidžiamu angļu

kalba dienraščiū "Moscow Times", sako, kad naujieji išskaičiavimai iš atlyginimų yra "antikonstituciniai, turintys atvirkštinį efektą ir nelegalūs".

Rusijos policija praneša, kad nusikaltimų prieš užsieniečius skaičius sumažėjo, tačiau vien Maskvoje per metus jų yra šimtai. Pati policija yra korumpuota. Pavyzdžiui, policininkas užtrunka tik 15 minučių, registruodamas naują automobilį, jeigu jis yra gavęs "po stalū" \$300. Tuo tarpu, jeigu jis nėra gavęs kyšio, naujos mašinos registracija užtruks keletą dienų. Tiesa, kyšis už greitą automobilio įregistravimą anksčiau buvo \$50.

Užsieniečiai, kurie nori vakarietiško gyvenimo Maskvoje, moka dvigubai: kambarys viešbutyje už naktį - \$200, "Levis" džinsai - \$75, dviejų miegamųjų butas mėnesiui - \$1,500 ir daugiau.

pagal AP

M. K. Čiurlionio muziejuje Kaune primityviomis sąlygomis - medinėse dėžėse saugojami Čiurlionio paveiksliai.

Po pirmo darbo: darbas, atsakomybė

Nesvarbu, kokiais būdais aiškinaš LDDP ir jos simpatikai, savivaldybių rinkimus laimėjo demokratinė partija atstovai! Nors jie laimėjo ne visuose miestuose, tačiau užtenkamu kiekiu balsų ir užtikrintai!

Sudėjus demokratinę partiją, savo vieningą darbą pradėjusių Druskininkuose rinkimų rezultatų, statistika atrodo taip:

Demokratinės partijos - 56.9%
LDDP ir sesutės - 31.5 %

Visos kitos - 11.6 %

Partiečių ir jų draugų šiandieninė misija yra gan aiški: skelbti, kad visi laimėjo. Jei visi laimėjo, tai niekas nepralaimėjo... Hmmm.

Išrinktieji demokratinę partiją kandidatai ir partijų vadai turi svarbų tikslą ir milžinišką atsakomybę prieš tautą ir savo rėmėjus. Jeigu kovo mėnesio rinkimuose piliečiai išreiškė pasitikėjimą demokratams, tai nereiškia, kad šis pasitikėjimas yra visiems laikams. Demokratija skiriasi nuo karališko ar diktatūrinio valdymo tipo tuo, kad suverenitetas yra tautos rankose. Pats suverenitetas išplaukia iš piliečių balsavimo - rinkimų rezultatų. O tie balsavimų rezultatai demokratinėje visada yra laikini: iki sekančių rinkimų! ("Kai kam" labai svarbu bandyti aiškinti, kad

Povilas Žumbakis

balsavo tik apie pusę turinčių teisę balsuoti. Neva tai blogas ženklas. Tuo stengiasi kaip nors nuvertinti demokratiškai išreikštą tautos valią - sprendimą. Bet reikia atsiminti, jog toks skaičius rinkėjų, tokia proporcija, yra labai didelė savivaldybių rinkimuose. Tai yra daug, palyginus, pavyzdžiui, su Amerikos savivaldybių rinkimais, kur maždaug dalyvauja tik 25-35% turinčių teisę balsuoti piliečių (JAV turi teisę balsuoti visi virš 18 metų amžiaus piliečiai, bet prieš balsuojant, privalo užsiregistruoti), arba tik 35-50% užsiregistruosiu balsuotojų. Žinoma, toks nedalyvavimas yra apgailestautinas, bet nėra tragiškas. Ar geriau būdavo anais laikais, kai balsuodavo 99% piliečių ir Dėdė Stalinas ar jo palikuonys gaudavo 98.9% visų balsų?).

Daliniai, demokratinę partiją kandidatai susilaukė piliečių paramos ne dėl to, kad juos remia, bet dėl to, kad tauta jau aiškiai matė: LDDP nemoka valdyti krašto. Ir ne tik nemoka, bet alina kraštą savo nomenklatūros naudai! Krašto turtui ir išdūti tuštėjant, kai kurių partiečių užsienio sąskaitos proporcingai didėja!

Demokratai privalo - to reikalauja tauta ir istorija - nuo pat pirmos dienos:

(a) veikti dėl krašto visuomenės gėrio, ne dėl asmeniškų ambicijų ar pelno;

(b) aiškiai, kategoriškai pakartoti savo kampanijos pažadus: vykdyti savo pareigas sąžiningai, rimtai ir visuotiniu pasiryžimu atstatyti demokratine santvarka ir ekonomine tvarka kraštą.

Kiekvieno miesto kiekvienoje savivaldybėje yra įvairiausių problemų. Tai yra suprantama. Bet daugiau yra bendrų problemų, slegiančių gyventojus, ypač tuos, kurie turi mažiausiai galios atsispirti. Pavyzdžiui:

(a) visur vyrąja biurokratizmas (nomenklatūrinis) teroras: kyšiai, tinginystė, apsilaidimas, savivaldymas, savųjų aprūpinimas ir visų kitų skriaudimas;

(b) kriminalinio elemento glostymas ir pataikavimas jam, nežiūrint milžiniškos skriaudos, kurią neša gatvės ir salionus valdantis elementas;

(c) miestų ir gamtos apleidimas - tvarkos, švaros stoka;

(d) biudžetinė netvarka ir taip toliau.

Demokratai gali vieningai spręsti tas bendras problemas, nes jos liečia visą kraštą, ne tik vieną miestą ar savivaldybių vie-

netą.

Demokratinę partiją vadai neprivalo, bet gali padėti laimėjusiems kandidatams vieningai ir organizuotai veikti. Iš pradžių partijų vadai galėtų sukviesti visus laimėjusius jų partijų kandidatus į suvažiavimą, kurio tikslas būtų:

1. Paskelbti aiškius principus, kuriais vadovausis demokratinę partijų kandidatai valdžioje.

2. Prisiekti viešai tų principų laikytis.

3. Sudaryti vieningą darbuotojų aparatą, vykdančią sąžiningą darbą.

4. Įsteigti centrą, kurio pagrindinis tikslas būtų:

(a) surinkti informaciją iš savivaldybių ir išklausti demokratinę partijų veikėjų skundus ir klausimus;

(b) išplatinti tą informaciją visiems išrinktųjų demokratinę partijų nariams;

(c) suteikti gabiausias Lietuvos mokslininkus, politikus, ekspertus į tą centrą dėl tos informacijos ir konkrečių problemų sudarymo, kuriais savivaldybių demokratai galėtų pasinaudoti;

(d) Papildyti informaciją užsienio patarėjų nuomone (svarbu, kad ne užsieniečiai, ne svetimųjų valdžių ar organizacijų atstovai kontroliuotų šį centrą ir jo darbą. Tai privalo būti Lietuvos, ne koks Jungtinių Tautų ar kokios agentūros centras, kuris, jei nepasisektų, liktų kaip pamoka kitiems, o patarėjai tęstų mokymą kitur!).

5. Sutarti, kaip dažnai savivaldybių tarybų nariai rinksis tęsti šio darbo ir palyginti savo veiklos rezultatus, pasidalinti patirtimi, pasimokyti vienas iš kito, papildyti vienas kitą savo išmintimi ir, gal svarbiausia, paraginti vienas kitą tęsti pažadus tautai.

6. Praplėsti savo struktūrą, pakviečiant iš kitų savivaldybių žmones, palaikančius demokratinę partijų veiklos principus - ne tik žodžiais, bet, svarbiausia, veiksmais.

Jeigu demokratai išlaikys savo pažadus ir dės visas pastangas tautos gėriui, o ne asmeniškai naudai, tauta aiškiai matys skirtumą tarp tų savivaldybių ir miestų, kur valdo buvusieji su savo pataikūnais ir tų, kuriuose vyrąja demokratai! Bet sėkmė

lydės tik tuomet, jeigu demokratai sugebės išnaudoti šią istorinę progą!

Mes Vakaruose ir daugelis Lietuvoje dažnai nuvertiname savo tautiečius gan negailestingai. Jie visi yra "homo sovieticus", o mes - demokratai. Taip, žinoma, nėra. Lietuva nebūtų atgavusi Nepriklausomybės su "homo sovietikais"! Taip, kaip Lietuva nebūtų atgavusi Nepriklausomybės vien tik mūsų veiksmų pastangomis.

Lietuva yra gyva. Po sunkios ligos niekas negli atsigauti per kelis metus. Matant, kaip sunkiai, pamažu pradeda dygti demokratinę jėgą daigai, mes Vakaruose privalome remti ir labai tuo džiaugtis. Jeigu mūsų prašo, mes be abejo turime padėti - bet tik jeigu prašo! Norintys padėti daugiau, turi vykti į Lietuvą ir tapti pilnais jos piliečiais, gyven-

tojais, kuriems padarytos patarėjų klaidos bus asmeniškai skaudžios. (Tiems nuvykusiems patarėjams, turintiems Vakaruose turimą ir didžiųjų demokratijų pasus, nepasisekę bandymai Lietuvoje yra tik mažas nuostolis. Todėl, mūsiškiams Lietuvoje yra daug lengviau, negu tiems, kurie negali išvykti iš Lietuvos ir visi bandymai, visos užsilikusių sovietinės šiltinės opos yra skaudžios, pačios skaudžiausios! Žinoma, ir šį straipsnelį, šiuos pasiūlymus yra lengva rašyti...)

Jeigu demokratai šį projektą įvykdytų, manyčiau, rinkėjai ir visa tauta pajustų, kad po kovo rinkimų į savivaldybes plūstelėjo nauja jėga, nauji žmonės, ir kad po 50-čio diktatūrų ir partiečių kontrolės į Lietuvą labai pamažu, labai po truputį pradeda ateiti demokratijos pavasaris.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Rinkiminio vajuos įmantrumai

Vilius Bražėnas

Pastaruoju metu Lietuvos ir išeivijos spaudoje praplūpo, lyg organizuotame vajuje, keistai pravesto a.a. Amb. Stasio Lozoraičio prezidentinio vajuos "mednežerio" Valdo Adamkaus (trump. V. A.) garsinimo ir į aukštąsias kėlimo straipsniai ir žinios. Net ir nieko apie politiką neišmanantiems gali kilti įtarimas, jog V. A. ko gero ruošiasi dabar jau pats kandidatuoti į kokį nors aukštą, net Lietuvos prezidento, postą.

Prieš keletą mėnesių buvo išgarsintas Lietuvių Masonų Chicagoje suruoštas V. A. pagerbimas. Šis V. A. vardo nuskardėmas drauge sukėlė ir keletą klausimų. Kadangi apie šią internacionalistinę organizaciją neteko girdėti anuomet, kai patriotinės išeivijos organizacijos kovojo už tautinės Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, kyla klausimas - kuriuo pagrindu ir už ką masonai dabar pagerbia kurį nors lietuvių. Reikalą dar labiau suintrigavo, kai po to pranešimuose apie tą pagerbimą dingo žodis "masonai". Spauda pranešė, jog V. A. buvo pagerbtas, kaip pasirodė... "amatinkus". Reiškia, jį pagerbė siuvėjai, skalbėjai, kalviai, batsiuviai, staliai ir panašūs amato specialistai. Vienok ir šis pakeitimas galėjo sukelti įtarimo, jog į aukštą postą nacionalistinėje bei katalikiškoje Lietuvoje kandidatuojas

asmuo susiprotėjo, jog tenai amatinkai vertinami geriau negu masonai. Matomai masonų sulietuvinimas ir "amatinkus" buvo padarytas skubotai. Nes pagal anglišką "masons", ir pagal masonų tarptautinius simbolius, būtų buvę tiksliau išversti į "mūrininkus". Todėl gal būtų pasielgta sąžiningiau ir būtų nesuipainiota, jeigu masonai būtų palikti masonais.

Vienok Lietuvoje V. A. į aukštąsias kilnojimas, pasirodo, eina iš kito, iš griežtai lietuviško - nacionalistinio, galo. Tai ypač pasiveržė, su man geroka nuostaba, nuosaikiam, man atrodančiame užgirtinu, (ką esu spaudoje ir padaręs) dešiniame Lietuvos leidinyje - "Valstiečių laikraštis". Sausio gale ten tilpo vienas po kito net du geroko dydžio, su V. A. nuotraukomis, straipsniai apie jį. Tenka pripažinti, jog, paaukojęs 3500 litų vieno rajono vaikų globos globėjams ir \$100 pačiam to laikraščio kilniam Kaimo Vaikų Fondui, V. A. buvo vertas straipsnio. Jeigu turėčiau gerai apmokamą valdišką tarnybą, tikriausiai ir pats nemažiau tokiam reikalui aukočiau.

Tačiau 1995 m. sausio 28 d. laidoje atspausdintas pokalbis su V. A. yra kiek sunkiau suvirkštinamas. Net antraštė pokalbininką drauge su skaitytoju kelia į padebesius. "NEPALŪŽK LIETU-

VA"! Antrinė antraštė: "Šie Valdo Adamkaus Žodžiai Tarsi Apvainikavo Mūsų Pokalbį. Jie Buvo Ir Malda Ir Viltis". Hm... "Malda ir viltis..." Jei dar daugiau ko nors panašaus, kas nors gali sumanyti dar gyvam V. A. paminklą, ar net koplyčią pastatyti!

Žurnalistas Bernardas Šaknys ir svečio pristatyme pilstė patosą kibirais. "Valdas Adamkus... Išaugęs iš lietuvių tautos dvasios gelmių, susėmęs geriausias jos savybes. Kalbėdamas su juo, jausti spindinčią Baltų kultūros šviesą, Mariaus Katiliškio kūrybos versmes, kalbos grožį, Broniaus Kviklio atkaklumą, renkant ir saugant lietuvių istorijos skeveldras, lipdant jas į nepakartojamą vitražą..." Hm?..

Esu lietuvių spaudoje skaitęs pokalbių su žymiais lietuviams. Net ir sava visuomenine bei asmenine drausa tautą prisikėliman vedusio prof. Vytauto Landsbergio neteko matyti iškelto į tokias dvasines aukštąsias. Toks išeivio apibūdinimas privertė susimąstyti apie asmenybių vertinimo skirtumus ir galimas to priežastis. Juk būta daugelio kitų išeivių veikėjų rinkusių parašus peticijoms, ir daug kartų lankusių Baltuosius Rūmus, bet neteko užtikti tokio didelio poros pasirodymų išeivijos politinėje veikloje įvertinimų. Negaliu, žinoma, lyginti su daugeliu "lankytojų". Kai kurių prezidentų net už pinigą nebūčiau lankęs, turėdamas mintyje Sovietų Sąjungos rėmimą ir Lietuvos lais-

vės bylos nebojimą. Bet kitur užtikau lygiagretumo su V. A. "Marius Katiliškis, Bronius Kviklys - man labai brangūs žmonės, turėję įtakos saugant dvasioje lietuvių", autorius cituoja V. A. Bet ir mano keliai ne kartą yra susikryžavę su tais pačiais dviem vyrais, bet manęs tai kažkaip į padebesius nepakėlė. Su žagariečiu Marius Katiliškiu lankiau tuo pat metu "Saulės" progimnaziją. 1944 m. rudenį, traukiantis nuo Sedos (ir man ten teko būti...) netikėtai vėl susitikome su Marius. Bronius Kviklys buvo brolis studentų skautų korp. "Vytiš". Spaudoje su juo bendravau dar Nepriklausomoje Lietuvoje, jam redaguojant "Policijos" žurnalą. Išeivijoje, tarp kitų, esu gavęs nepamirštamą ir labai praeinančią (asmenišką...) jo laiškutį, kai jis su Aloyzu Baronu dirbo "Drauge", o aš buvau "Drauge" redakcinės valdžios "persona non grata". Laiškutis buvo trumpas: "Viliau, mudu su Aloyzu tau pritariame..." Nežiūrint viso to, nei man, nei kitiems su jais bendravusiems, atrodo taip ir nepavyko pagauti "spindinčią Baltų kultūros šviesą", kaip pavyko V. A. Nepavyko ir susemti iš lietuvių tautos "geriausias jos savybes". Tad ir kyla įkyrus klausimas: kodėl prie vieno visokios tokios dorovės prikimba, o nuo kito - lyg vanduo nuo žąsies nubėga? Ir suprask, žmogau, kas sudaro tokį skirtumą?

Įdomu ir tai, kad "Valstiečių laikraščiu" V. A. prisipažino tuo-

(nukelta į 3 psl.)

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALE -

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
40-24 235 Street, DOUGLSTON, N. Y. 11363
TEL.: 718 423 - 6161, 1 - 800 - 77 - VYTIS
FAX 718 423 - 3979

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964

Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637

Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in July

POSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com

VIENUOLIKTOJI JONO PAULIAUS II ENCIKLIKA

Po kančių - linksmybės

Savaitė prieš Velykas, vadinamoji Didžioji Savaitė, ypač pažymima kaip Kristaus kančios savaitė, atkreipiant didesnę Bažnyčios ir tikinčiųjų dėmesį į tos kančios prisiminimą ir pergyvenimą. Savaitė po Velykų jau perpildyta didžiu džiaugsmu. Ši savaitė, vadinamoji Velykų oktava, baigiama Atvelykio sekmadieniu, džiaugsmo švente. Apie džiaugsmą kalba ir tai diena skirta evangelijoje šv. Jonas. Apie džiaugsmą Kristaus mokinių, kada jiems pasirodė Kristus, prisikėlęs iš kapo olos! O jie buvo taip nusiminę, įsibaiminę, kad net duris buvo užsidarę. Tarp jų pasirodė Kristus, prisikėlęs Kristus, ir jis tarė: "Ramybė jums". Ir mokiniai, pamatę Viešpatį, džiaugėsi.

Džiaugsmas pakeitė nusiminimą. Kristus prisikėlimas sustiprino jų tikėjimą Kristumi. Prisikėlimas buvo jiems, o taip pat visiems amžiams liudijimas, kad Kristus nėra tik didysis žmogus, tik pranašas. Jis yra tas, kuris nugalėjo visa naikinančią mirtį. Ją nugalėti galėjo tik Kristus Dievas.

Šv. Jono vaizdą naujesniais laikais Solovjovas pakeičia Antikristo įvaizdžiu. Antikristas nieigia, kad Kristus yra Mesijas. Antikristas galvoja: po Kristaus Dievas galis siųsti kitą mesiją, galingesnį už buvusį. Tik Antikristas neigia, kad Kristus yra Dievo sūnus. Betgi yra faktas, kad Kristus prisikėlė. Kas gi kitas galėtų mirtį nugalėti, jei ne Dievo sūnus? Dievo sūnus - tai nepriimtina Antikristui, nes, jei Kristus prisikėlė, tai Jis yra ir bus.

Ne tikėjimas Kristumi - Mesiju yra tikroji krikščioniškosios sąmonės žymė, bet tikėjimas Kristaus prisikėlimu. Antikristas gali dalyvausti mūsų Kaledose ir stovėti prie prakartėlės; jis gali giedoti su mumis "Verkit angeli!" Didįjį Penktadienį, tačiau Antikristas niekada nedalyvaus Velykų prisikėlimo procesijoje. Prisikėlimo idėja yra kalavijas, kuris perskiria dvasias.

Būdinga tad yra stebėti, kaip labai mūsų dienomis prisikėlimo idėja yra gesinama. Dabartinis pasaulis mieliai klausia atitrauktų svarstymų apie Dievą ir jo apvaizdą, apie dieviškąjį pradą, gyvenantį žmoguje. Bet kai nurodoma, kad šis ryšys, nesuardomas, nepaneigiamas, yra Jėzuse Kristuje, kad jis įsikūnijo, gimė, mirė ir prisikėlė, kad Jis vėl ateis, bet šį sykį jau teisti pasaulio, dabartinis pasaulis pradeda arba tyčiotis arba pastebi, kad šią valandą jis neturi laiko klausyti tokių dalykų. O tai todėl mūsų amžius taip to vengia, kad norima turėti Kristų be Kryžiaus, neįpareigojantį jokiam atsizadėjimui, jokiai aukai.

Velykos kreipė dėmesį labiau į prisikėlusį Kristų. Atvelykis daugiau kreipia dėmesį į Kristaus mokinių pergyvenimus - nusiminimą ir džiaugsmą. Nusiminimas ir džiaugsmas lydo ir tebedydi žmonių istoriją. Senasis pasaulis gyvena nusiminimu dėl visa naikinančios mirties, dėl prisikėlimo idėjos nepripažinimo. Kristaus prisikėlimas atnešė revoliucinį perversmą pažiūroje į mirtį. Mirtis po Kristaus yra nebe galutinė, o tik laikinė, tik praeinanti. Šv. Povilas pastebėjo šį pažiūrų perversmą su prisikėlimo faktu, nes be prisikėlimo joks žygis ir jokia auka neturi gilesnės prasmės, "jei mirusieji nesikelia". Kristus prisikėlimas laidavo visų prisikėlimą, ir tuo pačiu pagimdė tikėjimą žmogaus nemirtingumu. Štai kodėl pirmieji krikščionys buvo pažymėti didžio džiaugsmo žyme.

Vatikane kovo 30 d. buvo oficialiai paskelbta nauja - vienuoliktoji - popiežiaus Jono Pauliaus II-ojo enciklika, pavadinta pirmaisiais jos lotyniško teksto žodžiais: "Evangelium Vitae" (Gyvybės Evangelija). Vatikano spaudo salėje žurnalistas ją pristatė trijų šv. Sosto įstaigų vadovai: Tikėjimo mokslo kongregacijos prefektas kardinolas Josef Ratzinger, Popiežinės šeimos tarybos pirmininkas kardinolas Alfonso Lopez Trujillo ir Popiežinės sveikatos apsaugos darbuotojų sielovados tarybos pirmininkas kardinolas Fiorenzo Angelini.

Encikliką sudaro keturi skyriai. Pirmasis, pavadintas: "Tavo brolio kraujas šaukiasi į mane iš žemės", kalba apie kultūrinį kontekstą, kuriame šiandien teisinami išpuoliai prieš gyvybę. Antrasis - pavadintas "Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą", kalba apie krikščionybėje išsiskleidusį senojo Testamento Dievo įsakymą "nežudyk". Trečiasis enciklikos skyrius, pavadintas kaip penktasis Dekalogo įsakymas - "nežudyk", pakartoja ir išskleidžia Bažnyčios mokymą apie gyvybės šventumą ir aptaria dabartinės kėsinimosi į gyvybę formas. Ketvirtąjį savo naujosios enciklikos skyrių Popiežius pavadino: "Man padarėte". Jame kalbama apie gyvybės saugojimą, kaip tarnavimą, kaip meilės įsakymo vykdymą.

Pirmasis, antrasis ir ketvirtasis enciklikos skyriai yra daugiau sielovadinio pobūdžio. Tuo tarpu trečiasis yra perdėm doktrininis, į jį sudėta visa enciklikos esmė, jame, mūsų laikų kontekste, Popiežius aptaria Dievo įsakymą "nežudyk". Šiame skyriuje galima išskirti dar tris poskyrius, tris temų grupes. Pirmiausiai Popiežius kalba apie penktojo Dievo įsakymą "nežudyk" vietą visame krikščionių tikėjimo kontekste. Toliau kalbama apie konkrečias moralines nuostatas. Galiausiai Popiežius pateikia pasiūlymą, skirtą visuomenės gyvenimui.

Kalbėdamas apie įsakymą "nežudyk" vietą Dievo apreiškime, Popiežius pažymi, kad šis įsakymas yra vienas pagrindinių senosios Sandoros dėmenų. Draudimas žudyti žmogų yra esminė prielaida, įgalinanti vykdyti likusius Dekalogo įsakymus. Šis įsakymas kartu yra atamos taškas, leidžiantis išsiskleisti žmogaus laisvei ir orumui. Draudimas žudyti, krikščionybėje išsiskleidžia ir pasipildo meilės ir tarnavimo įsakymu.

Sumuodamas abu biblinio apreiškimo tarpinius - Senosios Sandoros draudimą žudyti žmogų ir Kristaus įsakymą mylėti žmogų bei jam tarnauti - Popiežius, naudodamas pačią iškilmingiausią tikėjimo mokslo skelbimo formulę, sako: "...Petriui ir

jo ipėdiniam Kristaus suteikta galia, vienybėje su katalikų Bažnyčios vyskupais, patvirtinu, kad nekaltos žmogiškos būtybės žudymas yra sunkus moralinės tvarkos pažeidimas" (nusikaltimas). Tą pačią iškilmingą katalikų doktrinos skelbimo formulę Jonas Paulius II enciklikoje naudoja dar du kartus, toliau kalbėdamas jau ne bendrai apie "nekalto žmogiškos būtybės žudymą", bet konkrečiai apie abortą ir eutanaziją.

Pabrėžęs, kad įsakymas "nežudyk" yra visa apimantis ir neatšaukiamas, Popiežius tuoj pat patikslina kaip jį interpretuoti mirties bausmės atveju, nes juk Bažnyčia praeityje mirties bausmės nebuvo pasmerkusi, o ir dabar tam tikru laipsniu ją toleruoja. Mirties bausmė yra gynimasis prieš agresiją, prieš neteisingą smurtautoją. Smurtautojo negalima be išlygų vadinti nekaltu, nes jis pats, kėsindamasis į kitą asmenį, pamynė žmogaus orumą ir nusizengė gyvybės šventumui bei įsakymui "nežudyk". Pagrindinis argumentas, leidžiantis toleruoti mirties bausmę, ir yra, kad ji, bausdama už žudymą, gina visuotinį įsakymą "nežudyk" galiojimą. Jonas Paulius II savo enciklikoje neatmeta galimybės, kad visuomenės gyvenime galinti susidaryti situacija, kurioje tik mirties bausmė veiksmingai garantuotų viešąją

tvarką ir užtikrintų žmonių saugumą. Pagaliau, panašiai kalbama ir naujajame Bažnyčios katekizme. Vis dėlto, šiandien paskelbtoje enciklikoje primygtinai pabrėžti du dalykai. Pirmas, kad tiek visuomenės gyvenime, tiek Bažnyčioje, šiuo metu vis labiau įsitvirtina reikalavimas griežtai riboti ar net visai uždrausti mirties bausmę. Antra, kad minėtosios situacijos, kur tik mirties bausmė garantuoja saugumą ir viešąją tvarką, šiuo metu yra labai retos.

Tame pačiame trečiajame enciklikos "Evangelium Vitae" skyriuje šv. Tėvas atskirai sustoja prie dviejų šiuo metu labiausiai visuomenės diskutuojamų kėsinimosi į gyvybę atvejų: aborto ir eutanazijos. Čia irgi naudojama iškilminga doktrinos skelbimo formulė: "...Petriui ir jo ipėdiniam Kristaus suteikta galia, vienybėje su katalikų Bažnyčios vyskupais, patvirtinu, kad..."

Pirmiausiai Popiežius pažymi, kad vadinamosios aborto problemos esmė, nėra visuomenės abejojimas paties įsakymo "nežudyk" pagrįstumu. Aborto šalininkai nesako, kad galima žudyti žmogų ir taip pat netvirtina, kad negimęs kūdikis nėra nekaltas būtybė. Aborto problemos esmė yra žmogaus asmens statuso negimusiai žmogiškai būtybei pripažinimas. **VRLS** (Pabaiga sekančiame numeryje)

Lietuviški Velykų margučiai. Romualdo Kisieliaus nuotrauka

Rinkiminio vajuos įmantrumai

(atkelta iš 2 psl.)

mi, kas iševijoje žinoma, gi Lietuvoje, atrodo, ne: "Mano pažiūros buvo ir yra liberalios, bet jos skiriasi nuo lietuviško supratimo, kas yra liberalizmas". Išeivijos lietuviai, kovoję prieš komunistų ir prieš Sovietų Sąjungą baltinusių JAV "liberalizmą", yra igavę gan gerą, bent JAV, "liberalizmo" supratimą. Kadangi minėtame pokalbyje V. A. nepaaiškino, kam "liberalizmas" atstovavo ir atstovauja, gal kas nors turėtų tą klausimą nušviesti Lietuvos spaudoje. Tai ypač būtų aktualu dabar, kai lapkričio 8 d. amerikiečiai taip aiškiai atmetė subankrutavusių ir kraštą ekonominiškai bei moraliai nualinusių "liberalizmą".

KARUSELĖJE

Vytautė Žilinskaitė

10

Išgyvenę kita tiek, jie švęs sidabrinės vestuves. Per tą laiką jų šeimoje buvo vos pora milijonų scenų - tik keletas per metus! Laimingieji!

Tomo tėvas - tresto direktorius. Šis solidus vyras jau yra padaręs devynis trilijonus pranešimų tokiame pat skaičiuje pasitarimų (ne ką mus pranoko) ir sušveitęs 128 000 x 365 lėkštes barščiu, nekaltant apie tai, kad išaugino konę penkis šimtus sūnų ir dukterų. Jo gyvenimas, pripažinkit, vertas aureolės. Energiją ir troškimą gyveninti jis palaiko tabletėmis "Vivavito". Beje, vieną kartą - atsitiktinai ar dėl sklerozės - jis pamiršo laiku praryti tabletę ir, išbėgęs į gatvę, bemat pakišo galvą po ratu. Baigėsi taip, kaip ir reikėjo laukti: galvą prisiuvo, ir taip meistriškai, kad dingo sklerozės požymiai. Nuo to laiko Tomo tėtis niekada nepamiršta praryti "Vivavito". Ir dabar, aprašomuoju metu, užgėręs tabletę selteriu, jis eina miegoti ir 365 x 196 000-jį sykį gulasi į tą pačią lovą (iš tikrųjų, kodėl šis pavyzdys neįkvėpė Tomo?!), o atsigulęs bando mintimis perbėgti savo gyvenimą. Bet nors jo mintys iš greičio net švilpia, tačiau gyvenimo pradžios nepribėga niekaip - per toli. Taip ir neprisimena Tomo gimdytojas, ką jis veikė eidamas 200-uosius metus: čiulpė žinduką ar masažavo plikę? Šios ekskursijos proga jis būtinai prisimena ir tą skaidrų laikotarpį, kai parašė pirmąjį eilėraščių ir išspausdino jį storame žurnale jaunimui (ačiū atmintinajam IV rašytojų suvažiavimui, tokių storų žurnalo jaunimui pridėjo bene 8000). Prisimena, kaip, praėjus 70 000 metų po išspausdinimo, pasirodė pirmoji recenzija, kuri tikino jaunutį autorių, kad jis epochos pulsą jaučia, tik va potekstė dar sekloka; tad tepasiskaitas 20-ojo amžiaus antros pusės poezijos, jos pirmojo ryškumo žvaigždžių. Tepasimokas. Ir apskritai visi jaunėliai tepasiskaito to meto poezijos ir prozos, ypač stambiosios, psichologinės, sunkiąją artileriją vadinamos, nes ji tada taip suklestėjusi, taip sulapojusi, kad vėlyvesni amžiai ne tik

jos neužtemdė, bet dar labiau paryškine. Išbėgęs recenzentas užklydo net į to meto muzikos tankumynus: visa, kas tada kompozitorių buvę sukurtą, į aukso fondą patekė, novatoriškumo antspaudu pažymėta buvę: vargšems būsimoms epochoms nebelikę kas veikti. O jau tadainykštė architektūra! - čia recenzentas kone užspringo, - kokie namai, koks linijų griežtumas ir santūrumas, stačiai degtukų dėžutės, tik lodžios kur-ne-kur pašėlusią autorių fanatiziją, rodančios; iki šiol susiėmę už galvų architektai aplink tuos namus vaikštą ir žado neatgauna... Daug kas klestėję tame amžiuje. Kokie kukurūzai, kiek nemirtingų idėjų, kiek metalo laužo! Todėl šis amžius ir vadinasi kukurūzų, nemirtingų idėjų ir makulatūros epocha. Bet, atšaldė recenzentas, ne viskas tame amžiuje aukso prabą turėję, ne. Kad ir satyra. Į jokių fondus ji nepatekusi ir apskritai - nežinia ką veikusi. Jokių žinių apie ją neišlikę. Beje, esą nepatvirtintų gaudų, kad ketvirtajame ar keturiasdešimtajame rašytojų suvažiavime apie ją buvęs pasakytas vienas sakiny - trumpas, raiškus, taisyklingas, bet kad ir tas neišlikęs... O jaunasis poetas jaučia, tikrai jaučia epochos pulsą, tegu tik potekstė pasodrinaš, va kaip.

Taip mąsto ir mąsto Tomo tėvas savo prisiūta galva. Ir vis praities kloduose rausiasi, o į skaisčią ateitį vengia kreipti mintis, vengia pasigėrėti jos spindinčiais horizontais. Gal būt, todėl, kad nėra vilties pamatyti jos galą, o gal todėl, kad išvystų barščiu virtinę ir, ko gero 498-tą kūdikį, - gal todėl jis nedrįsta dirstelėti ten nors akies krašteliu ir tuo iš pagrindų skiriasi nuo mūsų, žvelgiančių į ateities žydrumas drąsiai ir optimistiškai. O ir ko liūdėti: ilgiau kaip iki 70 vargu ar patrauksime.

Karuselėje

Karuselės sargas aiškiai nuobodžiaavo. Parke nesimatė nė vieno vaikiškio. Net mediniai arkliai buvo prasižioję, tarsi žiovautų. Užsikrėtusis nusižiovavau ir aš.

- Kur dingo vaikai? - nusistebėjau.
- Jie jau prisukti, - paaiškino sargas. - Pasivažinėsite?
- Kad aš per didelė... - droviai sukikenu, bet leidausi stumliama prie kumelės. Kai atsidėdav, sargas įjungė motora.
- Man planą įvykdyti reikia, - prisipažino, klestėdamas šalia ant dramblio.

Karuselė ėmė lėtai sukstis.

- Nenuobodžiaujate? - paklausiau, muistydamasi mediniame balne.
- Ką tamsta! - įsižeidė.
- Argi galima nuobodžiauti atsakingame darbo bare!
- Atsakingame...e? - tariau nenugirdusi.
- Bare, bare. Neatsakingų darbo barų nūnai nėra, - paplekšnojį drambluiu paskuigali. - Kiekvienas darbo baras reikalauja aukšto sąmoningumo, - spustelėjo kulnais dramblio papilve, - ir besąlygiško atsivadavimo.

Karuselė sukosi kas kartą greičiau ir greičiau, lyg tuščios malūno girnos. Pajutau, kad man svaigsta galva.

- Svarbiausia - nestovėti vietoje, - malė sargas. - Todėl mes ir skriejame pirmyn ir tik pirmyn? Argi ne? - įtariai sušnairavo.
- Nuo pašėlusio tempo neįstengiau nė žioptelėti. O galva tartum prisipūtė oro.

- Tik pirmyn, neiškrypstant iš nurodyto kurso! - šūkavo per vėją sargas, patogiai it maharadža, apžergęs dramblį. - Kiek romantikos, koks užmojis! Žinote ką? Įsipareigojime įvykdyti šešis apsisukimus per keturis apsisukimus!

Mane lyg jūros liga tampė. Tur būt, visa pažaliavau. Neišsilaikydama ėmiau slysti nuo kumelės.

- Dezertyrams - jokio gailėsčio! - piktai išpėjo sargas ir stuktelėjo man į mentę.

Mėšlungiškai apsikabinau kumelės sprandą.
- Augate, sąmonėjate, - pagyrė. - Netoli iki heroikos.
Karuselė pradėjo sukstis lėčiau - įsijungė automatinis stabdys.
- Ar pakankamai prisukau? - paklausė sargas.

- O taip! - atsakiau ir pajutau, jog vargu ar kada beatsisuksiu. Ir nušvilpiau per parką kaip ripka: penki apsisukimai per pusę apsisukimo, neiškrypstant iš kurso.

Susitikimas

Pataikiau autobuse atsisėsti šalia Papareckio. Ką darysi, reikia užkalbinti - kadaise vienoj įstaigoj dirbom.

- Kaip judat krutat? - pasiteiravau. - Kaip žmonos sveikata?
- Jau vienuolika metų išsiskyrė.
- A... - prisiminiau. - Tai kas sūnų augina?

(mukelta į 4 psl.)

□ Karas Čečenijoje tęsiasi, nežiūrint į tai, kad sostinė ir daugumą didžiųjų miestų jau praktiškai kontroliuoja Rusijos armija. Balandžio 11 d. Rusijos kariai kovojo netoli Samashky miesto, prieš tai jį praktiškai visiškai subombardavę. Kaip praneša Raudonojo Kryžiaus atstovai, užmušta apie 200 civilių žmonių - dauguma pabėgėlių - senelių ir moterų. Čečėnijai paskirtos Rusijos administracijos vardu Vladimir Zorin pranešė, kad už visas civilines aukas reikia kaltinti Dudajevą rėmėjus. Rusai paskelbė, kad kovoje žuvo jų 13-a kariu.

□ Darbininkai, klodami vamzdžius Varšuvos senamiestyje, balandžio 11 d. rado Antrojo pasaulinio karo paliktą bombą. Tačiau jie neskubėjo pranešti policijai apie radinį, nes laiko kalbėti su policija nebebuvo likę - reikėjo skubiai užbaigti darbus. Sekančią dieną darbininkai paskambino į vietinį radiją, kuris apdovanojo kiekvieną skambintoją 500 zlotų (apie \$200), jeigu jo žinutė nuskamba eteri, ir pranešė apie radinį. Radijo Zet žurnalistas pranešė policijai apie bombą, tačiau praėjo dar viena diena, kol apie 100 kg (apie 220 svarų) bomba buvo išimta ir sunaikinta kariškių.

□ Keliolika užsienio avialinijų domisi nuostolingos Latvian Airlines (Latavio) pirkimu. Latavio yra viena iš 46 kompanijų, kurias Latvijos vyriausybė tikisi parduoti iki balandžio 27 d. Israeli airline, Vokietijos Lufthansa, ir JAV Delta jau pasiūlė savo kainas.

□ Šimtai tūkstančių įpykusių įvairių profesijų darbininkų organizavo streikus balandžio 12 d. viso je Rusijoje. Maskvoje apie 2,000 darbininkų, mojuodami raudonomis vėliavomis, bloka vo Rusijos vyriausybės rūmų prieigas daugiau nei keturias valandas. Darbininkų sąjungos, organizavusios streikus, sako, kad valdžia neišmoka atlyginimų ir jau yra skolinga daugiau nei \$1.14 milijardo. St. Petersburgė ir gatves išėjo daugiau nei 60,000.

POPULIARIAUSIAS ŠVENTASIS

Paduvoje vasario 15 d. prasidėjo oficialus 800-ųjų šv. Antano gimimo metinių minėjimas. Šis minėjimas apima įvairaus tipo religinius ir kultūrinius renginius - maldingas keliones, konferencijas, susitikimus, kurie truks iki iškilmingo jubiliejaus uždarymo šių metų gruodžio 8 dieną.

Šventasis Antanas Paduvietis yra vienas iš labiausiai gerbiamų Bažnyčios šventųjų. Daugelyje katalikiškų kraštų pamaldumas jį seka tuoj po pamaldumo į švenčiausiąją Mergele Mariją. Taip, pavyzdžiui, Italijoje jis paprasčiausiai vadinamas II Santo - šventasis - net nenurodant jo vardo. Netrukus po šventojo Antano mirties - 1231 metais pastatyta ir jo relikvijas sauganti bazilika Paduvoje šimtmečiais buvo ir tebėra didžiulis maldingų kelionių centras - taip pat

Pasidžiaukime gražiomis giesmėmis

Lietuviškoje visuomenėje Velykos yra didelio džiaugsmo šventė, kurią minime su visomis religinėmis ir lietuviškomis tradicijomis. Tos tradicijos sėkmingai tęsiasi ir jaunesnėse kartose, ką mums taip puikiai įrodo Clevelando Dievo Motinos parapijos choras, kuriam dvylika metų vadovauja toli nuo tėvynės gimusi, talentinga ir darbšti muzikė Rita Čyvaite - Kliorienė. Jos vadovaujamas choras neapsiriboja vien religine muzika, bet turi turtingą repertuarą ir gastrolavo Kanadoje bei Europoje, dalyvavo dainų šventėse.

1993 metais choras išleido garsinę juostą ir kompaktinį diską su kalėdinėmis giesmėmis "Prakartėlėn skubu". Šiais metais, pagerbiant Kristaus prisikėlimą, choras išleido antrą garsinę juostą: "Prisikėlė Jis". Giesmės lydi vargonų ir trimitų muzika, o repertuare yra Händelio "Aleliuja"! iš oratorijos "Mesijas", Beethoveno "Garbė Aukščiausiam", Naujajai, kun. Gedimino Šukio ir kitų kompozitorių giesmės. Tai turtinga, vertinga ir profesionaliai pagaminta garsajuostė.

Aurelija M. Balašaitienė

kaip ir jo gimtieji namai Lisabonoje. Paduvos bazilika, kurią popiežius Jonas Paulius II paskelbė "tarptautine šventove" kasmet aplanko apie 5 milijonai maldininkų, kurie čia atvyksta pasimelsti prie stebuklais garsėjančio šventojo kapo. Šventojo Antano stebuklai užtemdė netgi jo - pamokslininko ir Bažnyčios daktaro šlovę.

Apie šventąjį Antaną ir jo populiarumą Vatikano radijui duotame interviu kalbėjo pranciškonių konventualų generalinis ministras kun. Lafranco Serrini. Į klausimą, kodėl šventasis Antanas toks populiarus katalikiškose šalyse kunigas Serrini atsakė:

"Jo populiarumas nekelia jokių abejonių. Gal būt jis kyla iš evangeliško šventojo Antano gyvenimo, iš jo atvirumo kiekvienam žmogui - kas jis bebūtų. Todėl ir patys įvairiausi žmonės mato šventajame Antane pašnekovą ir užtarėją, kuris visada atsiliepia į jų problemas, kuriuo galima pasitikėti. Be to, švenasis Antanas populiarus ne tik katalikiškuose kraštuose. Pavyzdžiui Turkijoje gyvuoja labai stipri pamaldumo į šventąjį Antaną tradicija. Man

Vysk. Antanas Vaičius, Telšių vyskupijos ordinaras, atsiųsdamas šią nuotrauką, rašo: "Telšių kunigų seminarija 1995 metų žiemą. Rudenį jau turėsime visus 9 kursus: tris licėjinius, du filosofinius ir keturis teologinius".

labai sunku paaiškinti, koku būdu tas pamaldumas susiklostė musulmoniškoje aplinkoje, bet panašiu atveju yra ir kituose kraštuose. Dėl kažkokių priežasčių netgi Evangelijos nepažįstantys žmonės mato šventajame Antane galingą užtarėją".

VRLS

LIETUVAITĖ, DAINUOJANTI LA SCALOJE

(AGEP) Violeta Urmanavičiūtė garsiose Europos operos teatro scenose neblogai žinoma kaip Violeta Urmana. Violeta Urmanavičiūtė fortepioną pradėjo studijuoti Marijampolės vaikų muzikos mokykloje. 1986 metais, Lietuvos muzikos akademijoje gavusi pianistės diplomą, nutarė mokytis dainuoti. Iš pradžių dainavo soprano partijas, vėliau dėl įgimtos balso specifikos ėmėsi mecosoprano repertuarą. 1991 metų pavasarį Violeta Urmanavičiūtė išvyko į Giocchino Rossini konkursą Vokietijoje, o vasarą įstojo į Miuncheno aukštąją muzikos mokyklą. Violeta Urmanavičiūtė tuo metu dalyvavo Operos studijos ir Bavarijos valstybės operos teatro spektakliuose. 1992 metais Vienoje dainininkų konkurse pelnė tris specialius prizus, tu pačiu metu rudenį Barselonoje - "Francisco Vinas" konkurse laimėjo Grand Prix ir specialia "Agnes Baltsa" premija geriausiai mecosopranei bei du specialius prizus. Strasbure vykusiame "Wagner - Stimmen" festivalyje Violeta Urmanavičiūtė pelnė laureatės vardą ir 1000 ECU premija. Violeta Urmanavičiūtė dainuoja Verdi, Wagner, Ponchilli, Richard Strauss operose Miuncheno, Kylio, Stutgarto ir kituose operos teatruose. Šiam sezonui Violeta Urmanavičiūtė angažuota Milano La Scala teatre, kur dainuos Fricka Wagnerio "Valkirijoje", taip pat dainuos Lucernoje, Vienoje.

Violeta Urmanavičiūtė Milano La Scala angažuota ir ateinančioms dvejimėms metams, turi rimtų pasiūlymų iki 1999 metų, tarp jų iš Vienos valstybės operos, bei Londono Covent Garden. Velykų vakarą Violeta Urmanavičiūtė turėtų pirmą kartą viešai koncertuoti Vilniuje. Koncerte dalyvavo Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, dirigavo Gintaras Rinkevičius.

Atsiųsta paminėti

Antanas Rinkūnas - NEGEŠTANTI UGNIS. Knygą spaudai paruošė Ramunė Sakalaitė - Jonaitienė, J. Rinkūnienė, Audra Paulionytė. Išleido Antano Rinkūno Danaitis Assn. Inc. spaustuė Toronto 1995 m., 302 pusl., kaina nenurodyta.

Antanas Rinkūnas iš paaukimo buvo mokytojas, visuomenės veikėjas, dirbęs įvairiose mokyklose, joms vadovavęs, rašęs vadovėlius. Aktyviai reikišėsi ir visuomeniniame gyvenime, buvo vienas iš "Tėviškės žiburių" laikraščio Kanadoje steigėju, uolus bendradarbis, daug rašęs įvairiais klausimais, buvo ir Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, Anapilio vietovės Kanadoje vienas iš kūrėjų. Buvo gimęs 1910 m. balandžio 15 d., mirė 1985 m. kovo 30 d.

Į šį rinkinį sudėti jo vedamieji straipsniai, spausdinti "Tėviškės žiburiuose". Straipsniai sugrupuoti į penkis skyrius. "Jaunime pagalvok" skyriuje kelia jaunimo įvairias problemas, paliečiami jaunimo auklėjimo reikalai, jo veikla, muzikinis ugdymas, tautiniai šokiai, jaunimo kongresas, veikla bendruomenėje ir kitose organizacijose.

Skyrius "Ir šviesa mus telydi" sutelktai straipsniai švietimo rei-

kalais: mokyklinė bendruomenė, rašybos reformos, mokyklų įvairūs rūpesčiai.

"Negestanti ugnis" skyrius nagrinėja įvairius visuomeninius klausimus. Ta negestanti ugnis ir yra lietuvių tautinis susipratimas. Autorius visą savo gyvenimą skyrė lietuvių tautai, jos ugdymui, lavinimui. Su dideliu dvasiniu jautrumu ir meile rūpinosi lietuviškais tautos reikalais. Jis pats buvo negestanti ugnis, visada degusi Lietuvai, ją šildžiusi, šviečianti ir tamsiausių naktį.

Ketvirtas skyrius "Bendruomenės kryžkelėse". Čia aptariami Lietuvių Bendruomenės įvairūs reikalai, kultūros ir švietimo rūpesčiai, laimėjimai ir nesėkmės.

"Ateivių žingsniais" skyrius irgi nagrinėja įvairias visuomenines temas, labiau išryškina emigracines nuotakas bei rūpesčius. Knygos pačioje pradžioje yra skyrius apie patį autorių. Jis parašytas kelių žmonių. Įdėta ir nuotraukų iš velionio gyvenimo. Nuotraukų yra ir dvejiose paskutiniuose skyriuose, kur aprašoma plati visuomeninė veikla.

Knygos viršelyje įdėtas jo portretas. Gaila, kad nepažymėta kas to portreto autorius.

KARUSELĖJE

(atkelta iš 3 psl.)

- Kokį sūnų? Ten Raselė. Pati lėlė pirkot.
- Tiesa, tiesa... O šita, - jau atsargiau paklausiau, - išsikaptėt iš geltligės?
- Geltligės? Iš kur? Man chroniškas pūslės uždegimas!
- Aha... Sekmadieniais tebemeškeriojat?
- Kaip gyvas meškerės rankoje neturėjau.
- Mmm... Nemetėt rūkyti?
- Nuo gimimo rūkalų į burną neėmiau.
- Taigi, taigi... Mamytė tebeverda pietus?
- Nuo mažų dienų našlaitis.
- Žinote, - stryktelėjau, - aš jau lipsiu... Viso gero Paparecki.
- Rapapeckis!
Greitai išsiritau iš autobuso ir nusispioviau. Bet tuoj nusiraminau: et, jis man jau seniai nebe viršininkas!

Apie senbernius

Anksčiau ar senbernis, ar senmergė - buvo vis tiek pat. Neapanorėjo ar negalėjo žmogus susikurti šeimos - na ir gyvuok sau vienas ir sveikata.

Bet dabar tarp senmergės ir senbernio atsirado esminių skirtumų. Senmergės vardas košte iškošiamas pro dantis: žuves reikalas, gyvas balastas, et!

O senbernio vardas tariamas su neslepiama pagarba ir pasigėrėjimu. Kas nežino, kad šiam vyrui užtektu pajudinti mažylį pirštelį - ir suskristų visas pulkas trokštančių žengti su juo koja kojon bendru gyvenimo keliu. Senbernis, net ir sulaukęs 80 metų, tebeturi paklausą, - visada atsiras, kas jį papenės dietine varške ir po atšalusiais padais pakiš karštą pūslę.

Todėl senberniai puikiai jaučia savo augančią vertę, ir tai pripildo jų vienišas širdis tauraus išdidumu. Bet ši kylanti paklausa, deja, turi ir atvirkščią medalio pusę. Tuo metu, kai senmergės mėgaujasi palaiminga, netrikdoma ramybe, senberniai tolydžio jaučiasi lyg širšių apspisti. Kur tik jie būtų ir ką tik veiktu, jiems bė paliovos

vaidenasi, kad jau jau juos tempia į Metrikacijos biurą - ar vidury dienos irėmę peilį į pilvą, ar vidury nakties, įvynioję į kilimą ir išmetę pro langą.

Persekiojimo manija lydi kiekvieną senbernio žingsnį. Todėl su nevedusiu vyru, kuris jau persirito per Kristaus amžių, moteriai susikalbėti veik neįmanoma.

Pažinojau ir aš vieną tokį senbernį. Svečiuose mudu susodino greta, ir aš panorau iškalbėti su šia iš pažiūros gana rimta bei maščiančia asmenybe. Kadangi jis manęs kalbinti nemanė (aš tai priskyriau drovumui), užšnekinau jį pati.

- Gardžiai sutaisyti valgiai, tiesa? - parodžiau į stalą.
- Aš ir pats moku pasigaminti, - purkštelėjo jis, pasitraukdamas su visa kėde atokiau ir įbesdamas į mane pilnas įtarimo akis.

- Gal įdėti torto gabalėlį su rože?
- Jokių rožių! - pridengė lėkštę delnais ir budriai pažvairavo: - Padovanokit kam nors kitam!

- O kavos ar įpilti? - Visados apsitarnauju pats; pats išsiskalbiu, pats pasidžiaunu, pats išsišluoju, pats nugarą išsimuillinu, viską viską pats!

- Na ir puiku, - pagyriau, valgydama atstumtąją rožę. - O į koncertus, spektaklius taip pat vienas vaikštote?

Jis ėmė erzėti kaip ant parako statinės.

- Mm... Nei ryt, nei poryt neturėsiu laiko, sekmadienį lopysiuos kojines, pirmadienį siūsiuos inicialus nosinė... Paskambinkite man po mėnesio, bet nesu tikras ar...

- Tiek tu, - nuraminau jį, nes šventoji dvasia ėmė apšviesti mano protą. Nutariau nebeklausinėti, kad nepertempčiau išstampytų vargšelio nervų; o konstatuoti ši bei tą.

- Įdomi Selindžerio knyga. Rašo apie paauglį, kuris...
- Vargu, - skėstelėjo rankomis, - ar rasite mane namuose. Perduokite knygą Liutkevičiui, o šis atsiųs per Samuolį.

- Vienas eiguys rado miške aštuonis šimtus baravykų!
- Laikausi, - atšovė, - geležinės taisyklės: eiti į mišką tik su vyrais.

- Koks mielas šeiminių vaikutis!
- Deja, - suplojo blakstienomis, - ir čia negaliu jums padėti.

Kreipkitės į kitą.

Šito buvo jau per daug!
- Na, žinote! - įtūžus atsistojau. - Išeinu!

- Ė, ne, - gudriai nusišypojo, - neišdegs: nelydėsiu. Viso gero.

Senis šaltis paplūdimyje

Gal nustebsite, kad papasakosiu apie Senį Šaltį paplūdimyje. Ir dar per pačius vasaros karščius. Ką darysi - gyvenimas keistesnis už keisčiausią prasimanymą.

Buvo pats vidurdienis. Leisgyvė nuo kaitros, snūduriavau, įbedusi nosį į pajūrio smėlį. Staiga išgirdau sūnaus šauksmą:

- Mama, žiūrėk, kas brenđa!
Tingiai pakėliau galvą ir žvilgtelėjau į vandenį knibzdantį vasarotojų planktoną. Bet nieko ypatingo nepamačiau.

- Štai tas, mama, su balta barzda ir raudona nosimi, - patikslino sūnus.

Pasižiūrėjau, kur rodė vaiko pirštėlis, ir išvydau prakaulų barzdota senį, lėtai žirglojantį į krantą. Ilgoje, sumirkusioje jo barzdoje žaliavo dumbliai, raizgėsi jūržolė. Šiaip senis niekuo nesiskyrė nuo kitų tokio amžiaus seniokų. Tačiau mano sūnus ryte rijo jį akimis.

- Mama, - sušnibždėjo jis, - argi tu jo neatsimeni? Jis buvo pas mus. Tai Senis Šaltis!

Tuo tarpu Senis Šaltis išbrido iš vandens ir išgręžė barzdą, prieš tai nukrėtęs nuo jos jūros dovanas. Po to ėmėsi jogų gimnastikos. Darbavosi prie pat mano kojūgalio.

- Laba diena, seneli, - pasisveikino vaikas. - Jūs mane atsimenat? Marius mano vardas.

Senis užbaigė kūlį ir atsuko į vaiką.

- Tai kad ne, - papurtė barzdą. - Nepažįstu tokio.

- O aš tavę gerai pažįstu, - nesutriko sūnus. - Nebijai čia ištirpti?

- Ką, ką?

- Tokie, kaip tu išgaruoja, kai pasidaro karšta, - mielai paaiškino vaikas.

- Kas tau šitaip sakė? - krūptelėjo senis.

- Mama sakė... Mano mama, - pasigyre Marius, - feljetonus rašo.

- Ak šit kaip!

Žaibu nukreipiau akis į žydrą pajūrio dangų. Per jį melancholiškai plaukė vienišas debesėlis.

- O kur tavo maišas? - vėl suskambėjo tyras balselis.

- Koks maišas?

(Bus daugiau)

Dayona Beach, FL

Svarstymai apie Lietuvą

Lietuvių Bendruomenės Floridos apygardos suvažiavimo (vasario 24 - 25) antroje dalyje buvo suruoštas diskusinės formos simpoziumas, kurio tema - "Lietuvių Bendruomenė ir Lietuva". Kaip ir tikėtasi, šioje temoje daugiausia liečiami santykiai tarp užsienio lietuvių ir Lietuvos. Simpoziumą paruošė ir jam vadovavo Daytona Beach LB apylinkės vicepirm. dr. Sigitą Ramanauskienė. Jos pasirinkti prelegentai buvo Kazimieras Barūnas, Vilijus Bražėnas, Jonas Daugėla, Virginija Dubauskienė ir Angelė Karnienė. Simpoziumo vadovė pateikė du klausimus, į kuriuos savo nuomones ir atsakymus išdėstė prelegentai. Po jų, klausytojai iš salės taip pat turėjo progą pasisakyti.

Pirmo klausimo turinys: iki nepriklausomybės atgavimo svetur gyvenę lietuviai turėjo gana vienągą laikyseną ir požiūrį į okupacijos metų Lietuvos valdžią. Dabar jų požiūris susiskaldęs. Kokie dabar turėtų būti asmeniniai ir organizaciniai santykiai su Lietuvos valdžios institucijom ir jų pareigūnais, susiduriant su jais čia ir Lietuvoje? Kokios yra nuomonės apie šalpa, apdovanojimus bei medalius ir bendrą veiklą?

A. Karnienė teigė, kad su Lietuvos valdžia reikia bendrauti pagarbiai, nes ji atstovauja mūsų valstybei. Labai nemalonu, jeigu, pav., JAV pakviesti Lietuvos atstovai būtų mūsų ignoruojami arba niekinami. Tas garbės nedarytų nei mums, nei Lietuvai. Tačiau, kiek įmanoma, vyriausybės pareigūnus reikia viešai, arba privačiai informuoti apie užsienio lietuvių praeities ir dabarties pastangų prasmę, jų uždavinius ir pageidavimus. Negalima tarp mūsų ir jų pastatyti sienos. Būtina, kad jie pažintų mus, o mes juos. Tada gal geriau vieni kitus suprastume.

Užtarnauti apdovanojimams ir medaliams yra reikalingi, nors ne visai tinkami (pav. Vyties Kryžius), bet ir čia reikia ieškoti

bendro susitarimo ir neniekininti, kurie juos priima.

Šalpos skirstymo L. Bendruomenė negali diktuoti, nes tam yra atskiros organizacijos.

Geriausi pozityvios bendros veiklos pavyzdžiai yra APPLE mokytojų kursai bei Mokslo ir Kūrybos simpoziumai. Jų reikia ir daugiau.

K. Barūno nuomone, santykiuose su tauta neturi būti problemų, tik tai reikia kantrybės ir skirtingų gyvenimo sąlygų supratimo. Lietuvos valdžią, deja, sudaro "buvusieji". Jie giriasi esą laisvai išrinkti, bet iš tikrųjų buvo rinkti dėl ekonominio spaudimo iš Rytų baimės ir dėl gerų ryšių su Rusija propagandos. Dabartinė valdžia neužsitarnavusi nei pasitikėjimo, nei pagarbos.

Medaliai ir pažymėjimai priklauso partizanams, o pensijos - Sibiro tremtiniais, ne buvusiesiems strībams.

V. Dubauskienė galvojo, kad su vyriausybe reikia bendrauti kultūringai, bet neužmiršti, kad ją remia LDDP partija, susidariusi iš buvusių komunistų nomenklatūros ir KGB valdininkų. Bendrauti atsargiai, idant išeivių pastangos padėti kraštui nebūtų nukreiptos nesąžiningos valdžios paramai. Išeivijos teikiama šalpa kartais apsunkinama mokesčiais, o užsienio specialistų patarimai ignoruojami.

J. Daugėla priminė, kad lietuviai ne savo noru tapo išeiviais ir jų greito sugrįžimo viltys tapo ilgos okupacijos užgesintos. VLIKo Charta buvo pagrindas lietuvių išlaikymui ir politinei atsparai. Dabar lietuvių Bendruomenėi tenka šis uždavinys, tačiau nuo politinės veiklos reikėtų atsisakyti ir daugiau kreipti dėmesį į savo reikalus.

Santykiai su tauta Lietuvoje nėra problema ir juos reikia visais būdais palaikyti, o bendraujant su dabartine vyriausybe, ar jos atstovais, reikia saugotis jų užmačių.

Šalpa vyksta gana plačiai - ir asmeniškai, ir organizuota, bet

"Litmedicin" parodoje, vykusioje Vilniuje iš k.: Lietuvos ir JAV bandros įmonės "Medical Technologies LBI" generalinio direktoriaus Vytauto Juko ir valdybos pirmininko "Euromedika"(JAV) firmos vadovaujančio partnerio Romo Bričkaus patarimai Lietuvos medikams.

nėra reikalo šelpti vyriausybės, kuri skriaudžia Lietuvos gyventojus.

Antras klausimas lietuvių gyventojų apatiją ir nepasitikimą partijomis ir politika. Užsienio lietuviai taip pat nusivylę keista politika dėl pilietybės ir nuosavybės atgavimo. Pradedama gesti kovos už Lietuvą dvasia. Lietuvos ambasada neatstovauja užsienio lietuviams (net ir pilietybės) ir slopina išeivijos politinę veiklą. Kas mums beliko daryti? Ar lietuvių Bendruomenė turi atsisakyti politinės veiklos ir likti tikti labdaros ir kultūros organizacija?

A. Karnienė - L. Bendruomenės politinė veikla yra būtina. Mūsų greitos reakcijos įtaka buvo ir tebėra reikalinga, kai reikia "ištaisyti" JAV valdžios atstovų klaidingus ar Lietuvai kenksmingus įstatymus. Lietuvos ambasada atstovauja Lietuvos vyriausybei, ne išeivijos visuomenei. Lietuvių Bendruomenė atstovauja krašto ir pasaulio lietuviams. O labdara Lietuvai turi ir politinės reikšmės, nes padeda gyventojus apsaugoti nuo ekonominio šantažo.

K. Barūnas - užsienio lietuvių "nupolitinimo" tendencija įtaigoma ir čia, ir ypač Lietuvoje. Būtina stipriai ir viešai reaguoti ne tik į JAV valdžios, bet ir Lietuvos seimo ar vyriausybės klaidas ir neteisybes. Sudarytos bendros teisų ir pilietybės komisijos skamba gražiai, bet būkime budrūs, kad mūsų neapgautų.

V. Dubauskienė - tiek Lietuvoje, tiek čia reikia kuo daugiau dalyvauti politinėje veikloje. LDDP nenori, kad gyventojai domėtusi politika, nes jos tikslas išlaikyti "status quo". Nesiskuskim, kad ne tie žmonės tampa išrinkti, jeigu patys rinkimuose nedalyvaujame ir savo pasirinktą partiją nepadedame.

J. Daugėla - ne vienodai suprantame politiką. Siauresne prasme, tai partijų veikla patekti į valdžią, arba joje išsilaikyti. Lietuvoje išrinktieji į seimą iš tikrųjų neatstovauja savo tautai, bet ją valdo ir išnaudoja.

Plačiąja prasme ir kultūrinė veikla turi politinę įtaką. Per daug dėmesio skiriant visokių Lietuvos "ansamblių" gastrolėms ir užmirštant savo pačių pajėgas, taip pat atliekamas mūsų kultūrinės veiklos apmarinimas.

Gaila, kad į simpoziumą negalėjo atvykti Vilijus Bražėnas, kuris gal būtų įnešęs dar įvairesnių atsakymų į pateiktus klausimus.

Gausios klausytojų publikos daugelio pasakymų neįmanoma išvardinti, bet pateiksime kai kurių būdingesnių minčių bruožus.

Dėl santykių su Lietuvos val-

džia: "Ir buvę komunistai turi savo vietą Lietuvos valdžioje, nes jie atstovauja daliai Lietuvos gyventojų. Užsidaryti savyje yra kenksminga, todėl reikia bendrauti ir naudoti geranorišką įtaką. Sunku bendrauti su valdžia, kuri keičiasi - į blogąją pusę, net pradėdanti didžiulius komunistine praeitimi. Kiek įmanoma, reikia talkinti opozicinėms partijoms, nes kitaip ten niekas nepasikeis".

Dėl bendravimo su žmonėmis: reikia duoti laiko, kad Lietuva, ypač jaunimas, persiorientuotų į vakarietišką galvoseną. Privati iniciatyva kai kuriose srityse suteikia didžiausią paramą. Kritusi moralė yra didžiausia Lietuvos gyventojų problema. Reikia daugiau dėmesio auklėjimui ir dvasiniam - krikščioniškam atgimimui. Gerbkime visų nuomones, bet neatsisakykime savo principų".

-o-

Kaip matome, suvažiavimo bei simpoziumo prelegentų ir dalyvių minčių įvairumas gana tiksliai atspindi užsienio lietuvių bendruomenės nuotaikas. Gal būt šias mintis geriausiai užbaigė simpoziumo vedėja dr. S. Ramanauskienė: "Reikia bendrauti su tauta ir valstybe visais įmanomais būdais, idant padaryti įtaką Lietuvai. Mes visi esame lietuviai ir mums turi rūpėti, kad tautos išrinkti atstovai būtų sąžiningi ir siektų išlaikyti Lietuvos nepriklausomybę".

Algirdas Šilbajoris

Los Angeles, CA

Kun. Ričardas Mikutavičius, Kauno Įgulos bažnyčios klebonas, lankosi Amerikoje. Jis buvo atvykęs ir į Los Angeles ir čia Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje iškalbiai vadovavo gavėnios metinėms rekolekcijoms. Svečias su gražiais išpūdziais iš čia išvyko į Chicago ir kitur talkinti JAV lietuviams, pasiruošiant Velykų šventėms.

Verbų sekmadienį, balandžio 9 d., Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko tradicinis religinės muzikos koncertas. Du Bois "Septynių paskutinių Kristaus žodžių" atliko Šv. Kazimiero parapijos choras ir Los Angeles operos nariai. Koncertui vadovavo muz. Viktoras Ralys.

A. a. prof. Marijos Gimbutienės prisiminimas ir pagerimas įvyko balandžio 2 d., sekmadienį, po sumos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje.

Los Angeles Dramos sambūris ruošiasi paminėti savo veiklos 40 metų sukaktį balandžio 29 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Ateitininkų metinė šventė įvyks balandžio 30 d., sekmadienį, tuoj po sumos Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Los Angeles šaulių Daumanto kuopa veiklos 30 m. sukaktį rengia parapijos salėje gegužės 7 d., sekmadienį. Kuopai vadovauja Kazys Karuža.

Pirmosios Komunijos diena Šv. Kazimiero parapijoje bus gegužės 7 d., sekmadienį. Angliškai kalbančių grupė Pirmąją Komuniją priims 9:30 val. ryto mišių metu, lietuvių grupė - 10:30 val. ryto mišių metu.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, Sutvirtinimo sakramentą teiks gegužės 21 d., sekmadienį. Šį sakramentą priimti ruošiasi 20 asmenų grupė. Katekizmo pamokas Liūtanistinėje šeštadieninėje mokykloje teikia kun. Aloyzas Volskis, mokytoja Jūratė Venckienė, mokytoja Dalilė Polikaitienė ir mokytoja Vita Vilckienė.

Lietuvos Dukterų Draugijės pavasario gegužinė įvyks gegužės 28 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet parapijos salėje. **L.Ž.K.**

MEDALIS DR. ANTANUI RAZMAI

Dr. Antanas Razma gavo pranešimą, kad jis yra išrinktas "National Ethnic Coalition of Organizations" specialiam pagerbimui - būti apdovanotas "1995 Ellis Island Medal of Honor". Šis medalis įteikiamas Amerikos piliečiams, pasižymėjusiems humanitarinėje veikloje, specifinėje etninėje grupėje ir savo darbais pasitarnavusiems Jungtinių Amerikos Valstijoms.

Šiuo medaliu apdovanotų tarpe yra gen. Norman Schwartzkopf, sen. Alfonse D'Amato, Eric Severeid, sen. Strom Thurmond ir kiti, įvairiose profesijose ir biznio pasaulyje pasižymėję asmenys.

Šių metų "Ellis Island Medal of Honor" apdovanojimo iškilmės įvyks gegužės 21 d. New Yorke. Programoje: ekumeninės pamaldos Šv. Patricko katedroje, medalių įteikimas Ellis salos soduose ir šaunus ("black - tie") pokylis Great Hall of Ellis Island patalpose.

Dr. Antano Razmos nueitas kelias profesinėje ir lietuviškoje veikloje, grįstas pasižymėjimu ir darbu tautos ir visuomenės labui, jį atvedė prie šio pagerbimo.

Antanas Razma, žemaitis, ūkininko sūnus antras iš penkių vaikų, gimė 1922 m. birželio 20

ir kt. Užsitarnavo įvairių organizacijų atžymėjimus. Nuo 1955 m. narys "American Medical Association", nuo 1975 m. narys - specialistas "American Board of Family Practice". 1991 m. pasitraukė į pensiją, gyvena Burr Ridge (Chicago priemiestyje). Dr. Razma prieš 33 metus įsteigė Lietuvos Fondą, kuris artėja prie aštuonių milijonų pagrindinio kapitalo ir lietuviškiems reikalingas yra išdalinęs penkis milijonus dolerių su viršum. Praeityje dr. Razma ėjo Lietuvos Fondo tarybos, valdybos ir Pelno skirstymo komisijos pirmininkų pareigas; dabar Patikėtinių tarybos ir LF Garbės komiteto pirmininkas.

Nuo pat pradžių JAV Lietuvių Bendruomenės narys ir nuo 1961 metų dr. Razma nuolat perrenkamas į JAV LB tarybą, buvus tarybos prezidiumo vicepirmininkas, kontrolės komisijos pirmininkas. 1988 - 1991 m. JAV LB Krašto valdybos pirmininkas; dabar JAV LB Garbės teismo pirmininkas.

1983 metais Antrųjų Pasaulio Lietuvių Dienų rengimo komiteto pirmininkas, buvęs įvairių organizacijų ir lėšų telkimo komitetų vadovybėse.

1975 m. - "Man of the Year" Lithuanian - American Republican League of Illinois.

Nuo gimnazijos laikų ateitininkas, buvęs įvairiose valdybose. Nuo universiteto laikų Lietuvos Fronto Bičiulių narys, taip pat buvęs įvairiose valdybose.

Asta Banionytė, JAV LB Krašto valdybos įstaigos Washingtono direktorė, sutiko koordinuoti "Pagalba Lietuvai" konferencijos programos temą: "Ryšiai - santykiai su JAV valdžios instancijomis". "Pagalba Lietuvai" konferencija įvyks gegužės 13 - 14 dienomis Chicagoje.

Rūta Lec - Kilmonytė, įžymi JAV filmų ir televizijos artistė, pasiuntė "Lietuvos rytui" laiška, kuris buvo išspausdintas 1995 m. kovo 29 d. Laiške "Aš priblokšta, kad broliai lietuviai gali taip meluoti", artistė išdėsto savo nuomonę apie Vilniaus taptautinio madų festivalio "In Vogue" rengėjus. Rūta nusiskundžia, kad festivalio rengėjai nesilaikė žodinio kontrakto, pakviėdami ją būti festivalio vedėja, o paskui savo išpareigojimų jos atžvilgiu nesilaikė.

Italijos katalikų leidykla "Piemme", (ta pati, kuri parengė prieš keletą metų į lietuvių kalbą išverstą tikybos vadovėlių vaikams seriją "Tikiu"), šiomis dienomis išleido "Tėve mūsų" maldą 250 kalbų. Spausdinami "Tėve mūsų" maldos tekstai visomis moderniomis, raštą turinčiomis kalbomis, o taip pat kai kuriais dialektais. Greta maldos tekstu, spausdintų ne lotynų raidyną naudojančių kalbų rašmenimis, pridėtos fonetinės transkripcijos lotyniškomis raidėmis.

Pianisto Gyčio Cinausko koncertą balandžio 9 d. Lietuvių Namų didžiojoje salėje Mississauga, Ont., Kanadoje, surengė baltiečių moterų tarybos lietuvių skyrius.

Balzeko lietuvių kultūros muziejuje, Chicago, IL, kovo 24 d. buvo atidaryta nauja Vilniaus šiuolaikinio meno centro paroda "Neseni dokumentai: naujos tendencijos lietuvių mene". Parodos atidaryme kalbėjo Vilniaus meno centro direktorius Kęstutis Kuizinas, supažindinęs publiką su eksponatais ir autoriais.

Ižymaus pedagogo a. a. Antano Rinkūno mirties dešimtmis paminėtas balandžio 1 d. mišiomis Lietuvos kankinių bažnyčioje Mississauga, Ont., Kanadoje. Po mišių buvo supažindinama su velionio raštų knyga "Nęgestanti ugnis" muziejaus parodų salėje, Anapolio sodijoje.

Arimantas Račkauskas, Kauno miesto burmistras, savo kelionės po JAV metu vienai dienai sustojo Chicagoje. Jis kalbėjo "Rytmečio ekspreso" radijo programoje, o taip pat kovo 28 d. susitiko su lietuvių visuomene Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL.

Chicago Lietuvių Operos kolektyvo rengiamas "Perlų žvejai" spektaklis įvyks gegužės 14 d. Morton aukštesniosios mokyklos salėje, Cicero, IL. Tai bus vienintelis šios operos pastatymas, kuriame dalyvaus ir solistų iš Lietuvos.

Lituanistinių mokyklų mokytojų pagerimas įvyks gegužės 28 d. Chicagoje, Balzeco Lietuvių Kultūros muziejaus "Gintaro" salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Tautinė sąjunga.

"Pagalba Lietuvai" konferencija įvyks gegužės 13 - 14 d. Chicagoje, Šv. Kazimiero seserų vienuolyno patalpose. Rengia JAV LB Socialinė taryba.

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos centro valdybos pirmininke dabar yra Ariana Restauskaitė, V. Obligado 2702-3B, Buenos Aires, 1428, Argentina. Tel.: 54-1-782-8321. Fax: 54-1-786-8321. Fax.: 54-1-786-2922.

Daytona Beach

LB apylinkės valdyba balandžio 5 d. sukvietė vietos lietuvius į pabendravinimą Stacey valgykloje. Po sočių pietų, trumpą pranešimą padarė apylinkės pirmininkė dr. Birutė Preikštienė, kartu pareiškusi visų užuojautą Bendruomenės narei Birutei Kožičienei dėl jos sūnėno Pauliaus Mačiuikos tragiškos mirties automobilio katastrofoje.

Idomia paskaitą pateikė Ormond Beach gyventojas Narimantas Karaša, su skaidrėmis ir žemėlapiais parodydamas priešistorinių laikų geografinę bei civilizacinę raidą. Paskaitos temą būtų galima pavadinti "Nuo ledynų iki Aisčių". Iš jos teko sužinoti apie žmonių praeitį ir migraciją nuo Azijos genčių iki tų laikų, kai buvo pirmosios užrašytos žinios apie Aisčius, išsikūrusius prie Baltijos jūros.

Pabendravinime dalyvavo arti 70 asmenų ir visi pageidavo, kad Daytona Beach LB apylinkė darytų šitokių subuvimų kiekvienu mėnesi, kaip jau seniai daroma West Palm Beach apylinkėje. Pirmininkė B. Preikštienė padėjo prelegentui N. Karašai ir paprašė, kad šį paskaitų ciklą apie lietuvių senolių praeitį tęstų ir toliau. Taip pat kvietė, kad ir kiti telkinio gyventojai įsijungtų į gražiai pradėtą kultūrinę veiklą.

Solistai Nijolė Ščiukaitė ir Jurgis Žukauskas balandžio 9 d. Ormond Beach parapijos patalpose turėjo koncertą, įvykusį po Verbų sekmadienio pamaldų, kaip ir visada tinkamai atšvęstų su muziko Antano Skridulio vedamo "Sietyno" choro giesmėmis.

Patyrę Lietuvos dainininkai, kartu dainavę jau 20 metų, todėl jų pasirinktas lengvo žanro dainų repertuaras skambėjo darniai ir nuotaikingai. N. Ščiukaitė jau seniau buvo čia apsilankiusi, o šį kartą jos duetas su gražios išvaizdos ir išlavinto balso Žukausku buvo itin patrauklus visai publikai. Ščiukaitės atliekamos solo dainos, kaip ir anksčiau, buvo perduotos šiltai ir nuoširdžiai, o kai kurias dainas solo atliko ir Žukauskas.

Igrotos muzikos palydą solistams tvarkė Juozas Tiškus, o grupės globėjas ir palydovas buvo ilgametis Hot Springs, Arkansas, LB pirmininkas Stepas Ingaunis, kurio pastangomis organizuojamos solistų kelionės ir koncertai. Daytona Beach svečiams pastogę suteikė ir koncertą padėjo suruošti Lietuvių Klubo valdyba, vadovaujama Jono Daugėlos. Kiek žinoma, Ščiukaitė ir Žukauskas jau koncertavo Hot Springs ir Baltimorėje. Miami koncertas buvo Velykų Sekmadieni, o vėliau jie vyksta į Hartfordą, Philadelphiją ir į Kanadą.

Artimiausioje Daytona Beach veikloje numatytas gegužės 14 d. Motinos dienos minėjimas ir birželio 11 d. tragiškų birželio įvykių minėjimas, kurį ruoš LB apylinkės valdyba. Po to - vasaros atostogos.

Alg. Š.

Negeria nė taurelės

- Mano tėvui septyniadešimt metų, o jis neišgėrė nė vienos taurelės.

- Daug yra žmonių, kurie geria tiesiog iš butelio.

Pažintis

- Aš jį labai gerai pažįstu. Kaip savo kišene!

- Vadinasi, jis tuščias žmogus.

Svečiuose

Adeliukė išsiruošė pas uošvius. Šie gražiai priėmė viešnią, kaip karalienę vaišino. Susiruošusi namo, jaunoji martelė stabtelėjo tarpdury:

- Ar kartais ko nors nepamiršau?

- Norint pamiršti, reikia tą "ką nors" atsinešti! - burbtelėjo iš virtuvės uošvienė.

Viskas prapuola

- Tėte, kur yra Alpės?

- Klausk mamos, ji viską kažkur nukiša, - atsakė tėvas.

Naujagimio sulaukus

Mišrios šeimos vyras ligoninėje laukia savo žmonos gimdant. Atėjusi gailėstingoji sesuo jam sako:

- Sveikinu! Gimė sūnus!

- O kuria kalba jis kalba?

Teisybė apie užsiėmimą

Petraiti pašaukė į apskrities komitetą:

- Drauge, - kreipėsi į jį sekreto-

rius. - Anketoje parašėte, kad jūs tėvas dirbo kasykloje, o dabar sužinojome, kad prieš karą jis turėjo smuklę. Kodėl suklaidino te note partiją?

- Taip, drauge sekretoriau. Tėvas tikrai turėjo smuklę, bet visada sakydavo, kad tai tikra aukso kasykla.

Kito įvertinimas

Teisėjas:

- Kodėl jūs nusprendėte, jog liudininkas buvo išgėres?

- Jis įlindo į telefono būdelę, prabuvo joje valanda, o išlindęs keikėsi, kodėl liftas nedirba...

-- Pupelės ir bananai gali jums padėti žymiai dugiau negu jūs galvojote iki šiol. Vidutinio amžiaus vyrai, kurie valgo daug daržovių ir vaisių, turi žymiai mažesnę insulto (stroke) tikimybę. "Mums buvo nuostabu, koks stiprus šis ryšys yra", - pasakė Dr. Matthew W. Gillman, profesorius iš Harvard Medical School. Rezultatai, atspausdinti "The Journal of the American Medical Association", parodo ir kad moterys, kurios valgo daug špinatų, morkų ir kitų daržovių taip pat turi 54% mažesnę insulto tikimybę už likusias moteris.

-- Niekada nėra pervėlu pradėti sportuoti, sako tyrimai atlikti Cooper Institute for Aerobics Research. Vyrai, kurie buvo nesportavę, bet pradėjo užsiimti fiziniais pratimais, sumažino savo mirties tikimybę artimiausiais metais per pusę, lyginant su vyru, kurie niekada nesportavo. Rezultatai atspausdinti "The Journal of the American Medical Association" apėmė 9,777 vyrų nuo 20 iki 82 metų tyrimą. Fizinis pratimų nauda išryškėjo visų amžių vyrams. Tuo tarpu nuo 20% iki 25% visų amerikiečių veda pasyvi gyvenimo būdą ir neužsiimtinėja fiziniais pratimais. Tai ir yra pagrindinė visuomenės sveikatos problema.

pagal AP

♦♦ Kovo 24 dienos "Darbininke" atspausdintas straipsnis pavadinimu "Nemato būtinybės atsiprašyti".

Šis straipsnis yra vertas mano komentaro. O vis dėl to yra keista, kad jau ne pirmą kartą prez. Algirdas Brazauskas, buvęs Lietuvos komunistų partijos pirmasis sekretorius pareiškė, kad jis nemato jokios būtinybės atsiprašyti už komunistų nusikaltimus.

Nesuprantama yra prez. A. Brazausko logika. Jo kelionė į Izraelį atsiprašyti žydų tautos už komunistų ar fašistų nusikaltimus genocido veiksmų atžvilgiu, yra tvarkoje.

Tačiau, kodėl prez. A. Brazauskas, kaip buvęs Lietuvos Komunistų partijos sekretorius, nemato reikalo atsiprašyti lietuvių kankinių ir Sibiro tremtinių už jiems padarytus nusikaltimus.

Kitas vertas pažymėti įvykis yra Seimo pirmininko Česlovo Juršėno atsiprašymas. Jo pasakyti žodžiai: "Ši partija niekam nėra prasikaltusi". Jis pridūrė, kad tai visiškai nauja partija su nauja programa ir naujais nariais.

Jeigu p. Juršėnas pasakė atsiprašymo žodžius dėl buvusių komunistų nusikaltimų, tai juo labiau tiktų tą pasakyti ir buvusiame Lietuvos komunistų partijos pirmajam sekretoriui.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

Visus metus geriausias draugas - "Darbininkas" - lankys jus kas savaitę!
Prenumerata vieniems metams tik \$30!

Sudarydami tetamentus, nepamirškite "Darbininko"

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites, o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

APRIL PICK-UP SCHEDULE

04/20 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM
04/21 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
04/27 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
04/29 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS
New York-Vilnius-New York \$655 r.t.

One way to Vilnius \$399

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296 - 4130

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasečių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

MES SIŪLOME PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center
135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432 (201) 592-8780

PAPIGINTOS KAINOS Į VILNIŲ ŠĮ PAVASARĮ ir VASARĄ

Iš New York arba iš Bostono nuo	Bal.-geguž.	Birž.-rugpj.
Chicago arba Florida	\$742.00	\$886.00
Los Angeles, San Francisco, Seattle	\$798.00	\$942.00
	\$918.00	\$1,062.00

Pensininkams - papigintos kainos dažniais atvejais. Kainose neįskaityti mokesčiai.

Mes siūlome papigintus skrydžius į Vakarų Europą, Australiją, Pietų Ameriką, taip pat keliones laivu ir skrydžius į Karibų salas.

AIREX TRAVEL AGENCY
382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605
(201) 944-1273 (800) 955-7370 (201) 947-2189

VILTIS (HOPE) LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į VILNIŲ

☐ Siuntinių Agentūra VILTIS pristato siuntinius žmonėms asmeniškai į namus per vieną mėnesį.
☐ Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
☐ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
☐ VILTIS ir toliau tęsia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų. Gavome naujus sarašus su virš 3,000 šeimų.

Siuntinius priimame nuo antradienio iki šeštadienio VILTIES įstaigoje:
368 West Broadway, Lietuvių Klubu I aukšte.

Siuntinius taip pat priimsime:

PUTNAM, CT	balandžio 19 d.	1 - 2.30 val. p.p.
PROVIDENCE, RI	balandžio 19 d.	4 - 6 val. p.p.
BROOKLYN, NY	balandžio 22 d.	12 - 4 val. p.p.
WORCESTER, MA	balandžio 22 d.	11 - 3 val. p.p.

Netrukus Bostone viešės plačiai Lietuvoje žinomas dainininkas, aktorius, koncertų ir televizijos laidų vedėjas **VYTAUTAS KERNAGIS**. Kviečiame į jo koncertą, kuris įvyks Lietuviškoje Sodyboje gegužės 6 d., šeštadieni, 7 val. vakaro. Bilietus galite rezervuoti iš anksto telefonu (617) 269-4455.

Informacijos apie paketų siuntimą ir pinigų persiuntimą į Lietuvą prašome teirautis telefonu:
(617) 269 - 4455

VILTIES adresas: 368 West Broadway, Boston, MA 02127
Gintaras Karosas, Vytautas Bazikas ir VILTIES ŠTABAS

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiuntė metinę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiai stiprinti ir atsilyginę už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 40 dol.: Joseph Saras, Plymouth, MA.

Po 30 dol.: Sophie Kurkutis, Boston, MA; Myk. Gavelis, No. Andover, MA; G. Sliogeris, Long Island City, NY; Roma Kallard, NYC, NY.

Po 25 dol.: Austra Puzinas, San Mateo, CA; J. Liaukus, St. Petersburg Beach, FL; A. Macionis, St. Petersburg Beach, FL.

Po 20 dol.: Katryna Sodonis, Juno Beach, FL; Victoria Jinkins, Palm Bay, FL; Vyt. Rutelionis, St. Petersburg, FL; J. K. Laskauskas, Baltimore, MD; Kristina Master-

son, Pepperell, MA; P. Bernotas, Wayland, MA; Ursula Sinkewicz, Wheelwright, MA; Adelė Pietaris, Clark, NJ; R. Juzaitis, Los Alamos, NM; Lione Matthews, Flushing, NY; Irena Lapurka, Massapequa, NY; Aldona Kelpalaitė, NYC, NY; W. Sidas, Richmond Hill, NY; Vyt. Kondrotas, Richmond Hill, NY; Vyt. Vaičiulis, Woodhaven, NY; Daiva Bobelis, Ph.D., Saint Davids, PA.

Po 15 dol.: Angelė Jonynas, Berlin, CT; Leocadia K. Sinus, Spring Hill, FL; V. ir G. Lileika, Basking Ridge, NJ.

Po 10 dol.: V. Adomaitis, Sun City, AZ; Marija Sandanavicius Newsom, Los Angeles, CA; J. ir R. Reventas, Monterey, CA; A. Kainauskas, Plainville, CT; Br.

Grinius, Dania, FL; Louise Sprindziunas, St. Petersburg, FL; F. Bociunas, Sunny Hills, FL; V. Momaitis, Sunny Hills, FL; J. Birutis, Annapolis, MD; Dan-guolė Kasper, Brockton, MA; Antanina Liutkevičienė, Norwood, MA; J. Statkus, Randolph, MA; Bronė Svikla, Worcester, MA; Marijona Zeringienė, Westfield, MA; J. Stejnys, Worcester, MA; M. Korsack, Nashua, NH; V. Prižgintas, Central Valley, NY; D. Andruska, Roselle Park, NJ; Emilija Jurgela, Glendale, NY; Regina Kudžma, Great Neck, NY; Kellie Everts, Ouaquaga, NY; J. Janusis, Staten Island, NY; R. Jasinskas, Woodhaven, NY; Birutė Ramanauskas, Woodhaven, NY; Ann Drogelis, Brentwood,

TN.

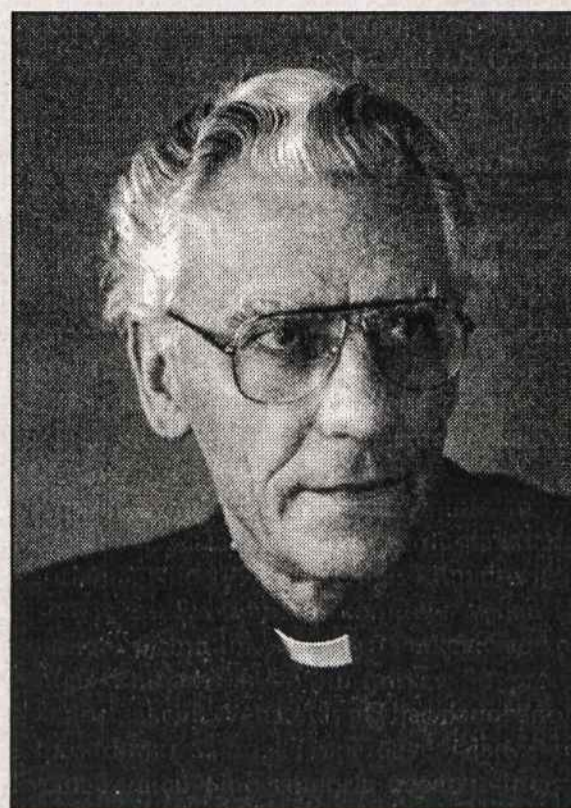
Po 5 dol.: Pranas Spakauskas, East Hartford, CT; Beatrice Jursch, Fairfield, CT; Ch. Kulas, Southbury, CT; Halina Antaney, Lewes, DE; Jadvyga Ostrogorsky, Boise, ID; A. J. Vance, Kennebunk, ME; Elena Santvaras, So. Boston, MA; Birutė Girnius, MD, Allen Park, MI; M. Abarius, Livonia, MI; Lili Moleris, Freehold, NJ.

Kiekviena auka yra didelė pagalba Darbininkui. Laikraščio ateitis priklauso nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką
nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko Administracija

Kun. dr. V. Cukuras - sukaktuvininkas

Ukmergėje ir Šiauliuose. Pasitraukęs į Vokietiją, buvo Tūringijos srities lietuvių kapelionas ir Lietuvių sąjungos Gotthos skyriaus pirmininkas. Studijuodamas Romoje, įsteigė ateitininkų draugovę ir jai pirmininkavo.

Gyvendamas Romoje, įsigijo du doktoratus - Gregorianum universitete gavo filosofijos daktaro laipsnį, o Angelicum universitete - teologijos.

Atvykęs Amerikon, buvo Wesleyan universitete katalikų studentų kape-

Kun. prof. dr. Valdemaras Cukuras balandžio 11 d. atšventė amžiaus 80 metų sukaktį. Šiuo metu jis kapelionauja Putnam, CT, Nekalto Marijos Prasidėjimo seserų centriname vienuolyne ir yra Ateitininkų Federacijos dvasios vadas.

Sukaktuvininkas gimė 1915 m. balandžio 11 d. Latvijoje, Bauskės vl. 1933 m. baigė Biržų gimnaziją, o 1938 m. Vytauto Didžiojo universiteto teologijos - filosofijos fakultetą. Kunigu iššventintas 1938 m. birželio 11 dieną.

Kapelionavo Šeetoje, Jurbarko,

lions ir dėstė kultūros filosofiją. Annhurst kolegijoje suorganizavo liuanistikos kursus, dėstė filosofiją ir teologijos epizodinių kursų. Cromwell seminarijoje dėstė psichologiją.

Šalia pareigų pastoracijoje ir mokslo įstaigose, sukaktuvininkas rasdavo laiko ir spaudos darbui. Jau nuo seminarijos laikų bendradarbiavo laikraščiuose, o vėliau ir moksliniuose žurnaluose bei metraščiuose.

Kun. Cukuras priklauso prie Amerikos katalikų filosofų draugijos, Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos ir kitų panašių organizacijų.

Elizabeth, NJ

Nepriklausomybės šventė

Lietuvių Bendruomenės su rengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas New Jersey lietuviams įvyko vasario 19 d. Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos salėje, Elizabeth. Pamaldos vyko 11 valandą. Klebonas kun. Alfredas Žemeikis savo pamokslė pasidžiaugė, kad Lietuva po ilgos vergijos vėl tapo nepriklausoma valstybe. Parapijos komiteto moterys buvo apsiėngusios tautiniais drabužiais ir tai buvo labai tinkanti puošmena šios dienos šventei.

Po pamaldų dalyviai tuoj persikėlė į parapijos salę. Sukalbėjusi maldą ir atidariusi minėjimą apygardos pirmininkė Rasa Ardytė - Juškienė pristatė buvusią LB Krašto valdybos pirmininką Vyta Macionį ir pakvietė kalbėti. Savo įdomioje kalboje jis palietė Bendruomenės tikslus ir darbus. O jos veikla yra tikrai plati ir svarbi, nes ji apima šeštadienines mokyklas, vadovėlių leidybą, socialines paramas, kultūros, ekonomikos, sporto, spaudos ir visuomeninės veiklos darbus. Visa tai yra įmanoma todėl, kad mes esame vieningi. Išgirde apie kokį nors galimos skriaudos pavojų Lietuvai, mes tuojau reaguojame ir skubiai kreipiamės į savo valdžios žmones bei spaudą. Čėčėni-joje vyksta skerdynės todėl, kad Amerikoje čėčėnų nėra, niekas čia už juos nekalba ir jų neužstoja - kalbėjo prelegentas. Aplamai jo mintys buvo įdomios ir gerai išmąstytos. Tai sustiprino mūsų dvasią, nes Lietuvių Bendruomenės darbas buvo ir yra ugdyti Lietuvos meilę užsienyje ir įvairiais būdais padėti Lietuvai kuo greičiau ekonomiškai sustiprėti.

ir, svarbiausia, atstatyti sovietų sistemos sulošintą tautos dvasią.

Meninėj daly išgirdome solistę - menininkę Angelę Kiaušaitę. Jos programą sudarė lietuvių ir pasaulinės muzikos kūriniai. Angelė turi gana plačias apimties lankstų balsą, kuris, pagal kūrinio siužetą, igoalina ją padainuoti grakščiai, švelniai, plačiai arba subtiliai. Muzikos mokslus ji baigė Rutgers universitete ir gavusi stipendiją toliau studijavo prestižiniame Curtis vardo muzikos institute Philadelphijoje. Smuiku duetui jai talkino Julius Vėblaitis ir po to dar atskirai pagrojo du kūrinius. Jiems abiems jautriai ir profesionaliai akompanavo Eric Houghton, lietuvių parapijos vargonininkas.

Buvo gauta iš New Jersey gubernatorės Christine Todd Whitman Lietuvai skirta proklamacija, kurią perskaitė Arūnas Bitėnas. Aukas tvarkė Rimantas Bitėnas. Iš 38 aukotojų buvo surinkta \$2,310. Lietuvių Bendruomenėi teko \$1,895, kiti buvo skirti Lietuvos švietimui APPLE ir ALTui. Kaip minėta, šią didžiulę sumą sudėjo tik 38 aukotojai ir už tai LB Elizabetho lietuviams priklauso nuoširdi padėka.

Po minėjimo visi dalyviai buvo pakviesti vaišėm ir pabendra- vimui. Užkandžius paruošė Dalia Bitėnienė, Vilūnė Bitėnienė ir Rasa Ardytė - Juškienė. Gaila tik, kad naujųjų ateivių, kurių čia aplinkinėse yra gražus būrys, tik pora teatėjo į šią Lietuvai brangią šventę.

Julius Vėblaitis
-o-

Vasario 16-osios minėjimo pro-

ga gautos tokios aukos: Lietuvių Bendruomenėi \$1895, APPLE - \$375, ALTui - \$20, Šarūno fondui - \$20. Iš viso gauta \$2310.

Lietuvių Bendruomenėi auko- jo: po \$200 - dr. Dalia ir Rimas Bitėnai, dr. Bernard Covalesky. Po \$100 - Ieva Bylienė, Albinas Stukas, Birutė ir Antanas Pocias, Irena ir Julius Vėblaitis. \$80 - Šeštokų šeima. Po \$60 - Valerija Janavičienė, Uršulė Maceikonienė. Po \$50 - Ona ir Vaclovas Budnikai, Stephanie Laucius, Veronika Misiūnienė, Danielius Švenčiūnas, Gilanda ir Kazimieras Matoniai, Vyta Macionis, Bronius Šilas, \$25 - K. ir G. Kaspariūnai. ALTui aukojo: \$20 - Šeštokų šeima. Šarūno fondui aukojo: \$20 - Meilė ir Jonas Ivašauskai

Kolumbijos sostinės meras - lietuvis

(AGEP) Kolumbijos sostinės Bogotos meru išrinktas Kolumbijos nacionalinio universiteto rektorius 48 metų Antanas Mockus. Antanas Mockus gimęs Kolumbijoje, tačiau jo tėvo giminė yra iš Šilutės rajono. Jo senelis garsus medžio drožėjas Aleksandras Mockus, gimęs ir augęs Ki-

vilių kaime.

Prieš 20 metų Antanas Mockus kartu su kurso draugais lankėsi Lietuvoje, Vilniaus universitete rengiamuose kursuose mokėsi lietuvių kalbos. Po keletrių metų į Kauną buvo atvažiavusi Antano Mockaus mama Aurelija Mockienė, pasimatė su savo tėvais Anykščiuose. Šilutiškiai nusiuntė laišką ir sveikini- mą Antanui Mockui.

ir apie LIETUVĄ

LIETUVOJE

-- Vengrijoje viešėjusi Lietuvos Seimo delegacija, kuriai vadovavo Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas, balandžio 13 d. susitiko su Vengrijos parlamento frakcijų atstovais. Pirmąją vizito dieną jai priėmė Vengrijos Prezidentas Arpadas Gonczas. Č. Juršėnas ir Seimui atstovaujantys jo nariai A. Balezentis, V. Plečkaitis, V. Butėnas susitiko su Vengrijos užsienio reikalų ministru. Buvo aptarti Vengrijos ambasados Vilniuje įsteigimo klausimai.

-- Kaip praneša Lietuvos vidaus reikalų ministerijos spaudos tarnyba, pirmąjį ketvirtį visoje Lietuvoje įregistruotas 15,481 nusikaltimas, arba 20,5% daugiau nei pernai tuo pačiu metu. Tyčinių nužudymų per pirmuosius tris mėnesius padaugėjo 6,7%. Ypač smarkiai padaugėjo nusikaltimų, susijusių su turto sunaikinimu ar tyčiniu sužalojimu, - 134%, vagysčių stambiu mastu - 70%.

-- M. Žilinsko galerijoje Kaune pradėjo veikti Vytauto Didžiojo universiteto knygyno "Humanitas" filialas, kurio turinį sudaro specializuoti meno bei menotyros leidiniai iš viso pasaulio ir Lietuvos. Kaip patikino knygyno vedėjas Andrius Mazrimas, "Humanito" filialas garantuoja meno profesionalams didžiausią specialios literatūros pasirinkimą Lietuvoje.

-- Kaune balandžio 10 d. vyko renginiai, skirti M.K. Čiurlionio gyvenimui ir mirties dienai prisiminti. Kartu buvo pagerbtas ir prieš šešias savaites mūsų žemę palikęs jo vienintelės dukters Danutės Čiurlionytės - Zubovienės atminimas.

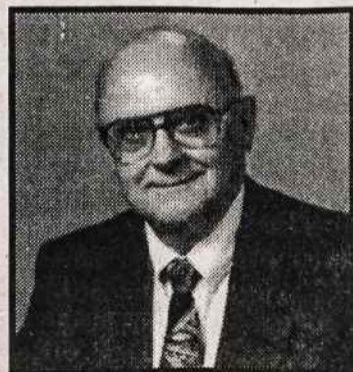
-- Tėvynės Sąjungos (Lietuvos konservatoriai) Kauno skyriaus pirmininkas V. Katkevičius ilgai nedelsdamas pasiūlė Kauno miesto meru išrinkti savo bendrapartietį privačios įmonės "Gerdas" menedžerį Rimantą Tumosą. Pretendentą į miesto merus jis apibūdino kaip baigusį dvi aukštąsias mokyklas - Kauno politechnikos institutą ir Vilniaus universitetą - išsilavinusį žmogų, išaugusį mokytojų šeimoje. Kitas miesto savivaldybės narys jaunalietuvis A. Skimborauskas kandidatų į savivaldybės merus išskėlė Lietuvių nacionalinės partijos "Jaunoji Lietuva" lyderį Stanislavą Buskevičių. Jo kandidatūrą tuoj pat parėmė LLS pirmininkas V. Sustauskas. Rinkimai vyko slapto balsavimu. Už R. Tumosą balsavo 25 savivaldybės nariai, o už S. Buskevičių - 12. Taigi Kaunas jau turi merą. Šią savaitę ketinama rinkti jau vicemerą. Rinkimuose be konkurencijos Kauno rajono meru tapo Valerijonas Senvaitis.

-- Pas vienišius ir sergančius su velykiniais margučiais. "Versmės" vidurinės mokyklos galestingumo būrelio narius, vadovaujamus mokytojos Danutės Gromnickienės, gerai pažįsta aplinkinių namų vieniši, beglobiai gyventojai. Juos vaikai globoja jau ne vienerius metus, aplanko su lauktuveimis per šventes, padeda namų ruošos darbuose. Aplankė versmiečiai savo globojamus senelius, sergančius vaikus, žmones su negalia ir prieš Šv. Velykas, nunešė jiems margučių, pasveikino ir palinkėjo stiprybes.

MIRTIES METINIŲ SUKAKTIS

A.† A.

Dr. JOKŪBAS
J. STUKAS

Mirė 1994 balandžio 29 d., Summit, New Jersey.

Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, No. Arlington, New Jersey.

Vellonis visą savo gyvenimą paskyrė, sielojosi ir dirbo Lietuvai. Jis tvirtai tikėjo Lietuvos prisikėlimu ir tos dienos sulaukė. Nors jo gyvenbės gija nutrūko, bet mes ir toliau tęsime jo darbus Lietuvai.

Šią liūdą sukaktį minint, mišios už jo sielą bus aukojamos sekmadienį, š. m. balandžio 30 d., 10 val. ryto Švč. Trejybės lietuvių bažnyčioje, Adams St. ir New York Ave., Newark, New Jersey. Taip pat bus aukojamos Chicagoje, Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje š. m. balandžio 29 d., 8:00 val. ryto ir Watchung, NJ, Šv. Marijos bažnyčioje š. m. balandžio 29 d., 9:00 val. ryto. Mišios taip pat bus aukojamos Lietuvoje - Vilniuje ir Aluntoje.

Kviečiame artimuosius ir pažįstamus prisiminti mūsų mylimą a. a. JOKŪBĄ STUKĄ, dalyvauti pamaldose ir už jį pasimelsti.

Nullūde: Žmona Loreta, broliai: Augustas, Petras ir Liudas ir jų šeimos, uošvė Vladė Kaselienė ir Kaselių šeima.

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1995

Skrydis į Vilnių iš	Bal. 1-geg. 31	Birž. 1-rugp. 31
Chicago	\$655	\$765
Cleveland	731	927
Detroit	739	891
Los Angeles	865	1,017
Miami	725	925
New York	630	740
San Francisco	900	1,025
Tampa	759	911

Plius mokesčiai. Kainos turi apribojimų.

Teiraukitės dėl kainų iš kitų miestų.

1995 m. grupinių kelionių į Lietuvą brošiūra jau paruošta. Kreipkitės. Atsiųsime. Grupių organizatoriams teikiamos specialios nuolaidos.

✦ ✦ ✦

VYTIS TRAVEL

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel.: 718 423-6161; 1-800-77-VYTIS

FAX.: 718 423-3979

DARBININKAS

E-mail: 71712.107@compuserve.com
 Redakcija (718) 827-1352
 Redakc. FAX .. (718) 827-2964
 Administr. (718) 827-1351
 Spaustuvė (718) 827-1350
 Vieniūlynas ... (718) 235-5962
 Vyskupas (718) 827-7932
 Salė (kor.) (718) 827-9645
 Salės adm. (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
 Brooklyn, NY 11207

Ši savaitgalį Kultūros Židinyje: Atvelykio popietė po dviejų metų pertraukos vėl rengia LMK Federacijos New Yorko klubas. Popietė bus balandžio 23 d. Kultūros Židinyje. (žiūr. skelbimą šiame psl.)

New Yorko Lietuvių Gydytojų ir Dantų Gydytojų metinis susirinkimas yra šaukiamas šiais metais balandžio 30 d., sekmadienį, Kultūros Židinyje. Prieš susirinkimą, 12 val. Pranciškonų koplyčioje bus aukojamos mišios už mirusius kolegas ir jų šeimų narius. Maloniai kviečiami nariai dalyvauti ir pamaldose ir susirinkime.

Už a. a. Bronės Reventienės vėle pirmųjų mirties metinių progą mišios bus aukojamos Pranciškonų koplyčioje balandžio 22 d., šeštadienį, 10 val. ryte. Šeima kviečia draugus ir gimines dalyvauti mišiose.

Tautos Fondo metinis susirinkimas įvyks balandžio 29 d., šeštadienį, Kultūros Židinyje. 9 val. ryto mišios už gyvus ir mirusius Tautos Fondo narius ir geradarius. 10 val. ryto - posėdžių pradžia. Nariams kvietimai jau išsiųsti. Jei esate narys ir negavote kvietimo, galite kreiptis į Tautos Fondo raštines adresu: 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Telef. ir Fax 718 277 - 0682.

Lietuvių - amerikiečių Šiaurinės New Jersey klubas kviečia narius ir pavasario susirinkimą balandžio 30 d., 2:30 val. popiet, St. Matthew the Apostle parapijoje, 335 Chester Road, Randolph, NJ 07869. Informacijas teikia Susan Covalesky 201 328 - 2850, Genevieve Pladis 201 377 - 0917.

Kun. Ričardas Mikutavičius, Kauno Šv. Mykolo Arkangelo, buvusios Iugulos bažnyčios rektorius, kovo 1 d. buvo atskridęs į Ameriką praveisti rekolekcijų bent keliose vietose. Svečiosi Apiešikimo parapijos klebonijoje. Čia rekolekcijas pravedė kovo 9, 10, 11, 12. Iš čia rekolekcijų vesti išvyko į Los Angeles, Cicerio, Detroitą, Putnamą, Rochesterį. Balandžio 10 d. buvo grįžęs į Apiešikimo parapijos kleboniją. Jis yra didelis filatelistas, tai balandžio 11 apėmė didžiausią filatelijų krautuvę New Yorko ir išgijo daug Vatikano pašto ženklų. Į Lietuvą išskrido balandžio 11 vakare.

Birutė Malinauskienė, 82 metų, gyvenusi Woodhavene, mirė balandžio 10 d. Buvo pašarvota M. Shalins šermentinėje. Iš Apiešikimo parapijos bažnyčios palaidota balandžio 12 d. Cypress Hills kapinėse. Buvo gimusi 1913 sausio 23 d. Lietuvoje. Karo metu su šeima pasitraukė į Vokietiją, iš ten su šeima buvo emigravusi į Australiją. Po kiek laiko persikėlė į Ameriką, kur Richmond Hill gyvena jos brolis.

"Lietuva - Laisvė - Landsbergis" taip pavadintas suomių dokumentinis filmas, kurio premjera Helsinkio televizijoje įvyko balandžio 7 d. Filmą vaizduoja Vytauto ir Algirdo Landsbergių gyvenimo kelius abiejose Atlanto pusėse ir jų susitikimą Lietuvoje. Suomių ekipa pernai buvo atvykusi į Kaziuko muge ir kt. Filmas netrukus bus rodomas Švedijoje, Danijoje ir Islandijoje, kurių TV bendrovės prisidėjo prie jo finansavimo.

Algis Rimas, JAV LB Ekonominių reikalų tarybos pirmininkas, balandžio 11 d. buvo atvykęs į New Yorką. Susitiko ir su Kęstučiu Miklu, JAV LB XIV Tarybos Ekonominių reikalų komisijos pirmininku. A. Rimas painformavo, kad Ekonominių reikalų taryba jau veikia pagal LB Tarybos pirmoje sesijoje priimtą veiklos gaires. Šių metų gegužės 20 - 21 dienomis ji šaukia verslininkų konferenciją svarstyti prekybos ir investicijų klausimus su Lietuva. Ji įvyks Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL. Pranešimus padarys atstovai iš JAV valdžios, iš amerikiečių finansinių bei prekybos institucijų ir iš Lietuvos.

Iš Metropolitan operos rūmų balandžio 22 d., ši šeštadienį, bus transliuojama pasakutinė šio sezono opera: Richard Wagner "Parsifal". Atkreipkite dėmesį į laiką: nuo 12 val. dienos iki 5:30 val. popiet. Pagrindiniai solistai: Placido Domingo, Gwyneth Jones. Diriguoja James Levine.

LB Queens apylinkė, kuriai pirmininkauja Ramutė Česnaičienė, gegužės 7 d. rengia neeilinį vakarą - Šiaulių miesto teatro spektaklį. Šią grupę papildys ir keli aktoriai iš Hamiltono teatro, Kanados.

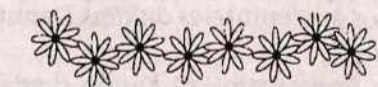
Atvyksta svečiai iš Lietuvos

Lietuvoje rašytojų sąjungos leidykla išleido stambų veikalą "Egzodo rašytojai". Į knygą sudėti 125 autoriai su nuotraukomis ir autografais, 890 puslapių. Redaktoriai ir leidėjai nori knygą pristatyti Amerikos lietuviams. Į Chicago atskrenda gegužės 5 ir ten praleis dvi dienas. Aplankys Lemontą. Po to po vieną dieną lankysis Los Angeles ir New Yorke.

Grupę sudaro 7 žmonės: knygos rengėja ir redaktorė Aldona Mickienė, leidyklos vyriausias redaktorius, literatūros kritikas, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkas Valentinas Svetickas, aktorius Laimonas Noreika, knyga spausdinusios "Vilties" spausdintuvės direktorius Romualdas Pakulis, poetas, neseniai paskirtas Lietuvos kultūros ministru, Juozas Nekrošius, žurnalistas, "Knygnešio" vyriausias redaktorius Stasys Lipskis, Lietuvos rašytojų sąjungos leidyklos direktorius, Lietuvos leidėjų asociacijos prezidentas Vincas Akelkis.

Atvažiudami atveš ir šią išleistą knygą, nori susitikti su čia gyvenančiais rašytojais, pasikalbėti apie knygų leidimą, aptarti Lietuvos rašytojų draugijos ir Lietuvių rašytojų sąjungos bendradarbiavimą.

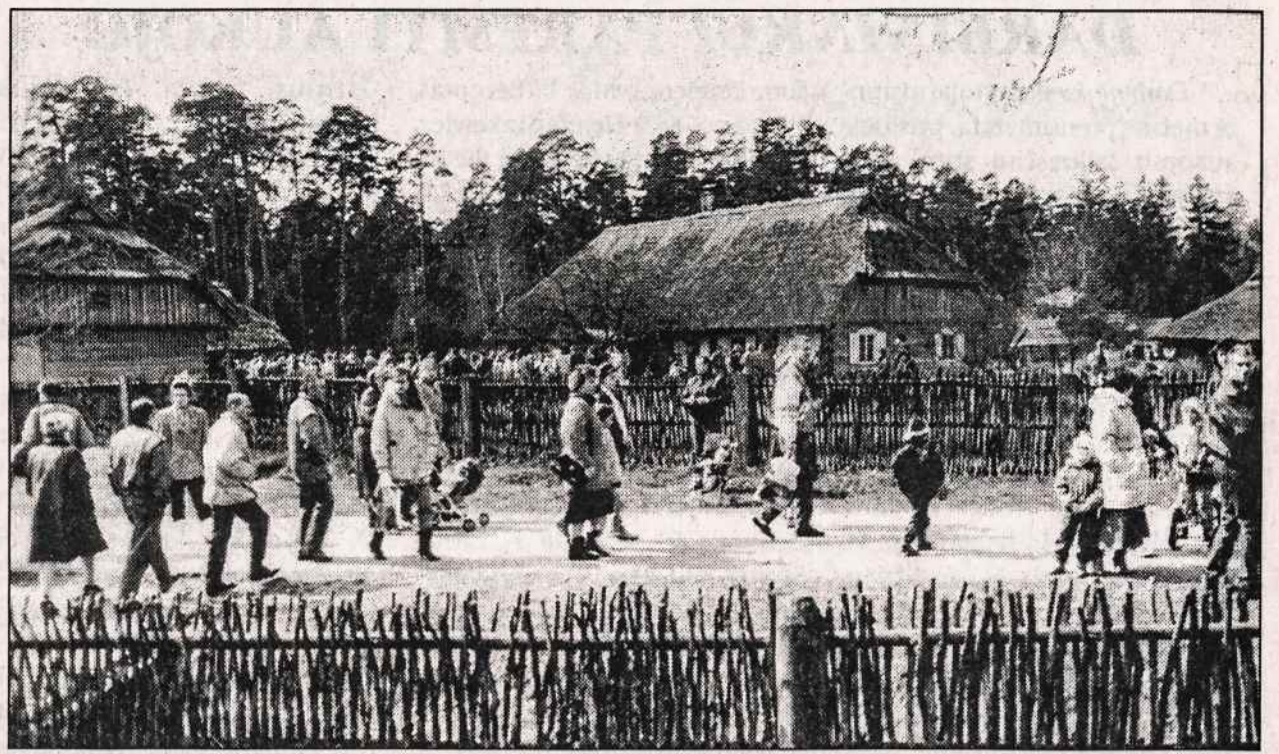
"Darbininko" administracija prašo skaitytojus nuolat atkreipti dėmesį į lipinukę ant laikraščio pažymėtą jūsų prenumeratos pasibaigimo datą EXP. Mielai skaitytojai nuoširdžiai prašomi laiku pratęsti prenumeratą ar sumokėti atsilikusių mokėstį.

KOMPIUTERIAI

IBM komp. Nauji įpakuoti, su garantija 486DX2-66, 14"SVGA, 4RAM, 420HD, \$1050. Nemokamas pristatymas arba išsiuntimas į jūsų namus ar ofisą. Supažindinimas su aptarnavimu ir daugybė duotų programų. Galite užsakyti jums reikalingą konfigūraciją. ELSYS Inc., Queens, NY. Tel.: (718)326-2370, Fax.: (718) 326-2234. (sk.)

TALPINTUVAI PER TRANSPAK siunčiami kas savaitę. Skubius siuntinius siunčiame AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

Velykos Lietuvos etnografiniame muziejuje Rumšiškėse. Viktoro Kapočiaus nuotrauka

Vyskupo Pauliaus A. Baltakio, OFM, šių metų veiklos kalendorius

Balandžio 23 d. - Nukryžiuotojo Jėzaus seselių persikėlimo į Brockton, MA, 50 metų sukakties minėjimas.
 Gegužės 7 d. - Prel. Dominiko Pociaus kunigystės 50 metų minėjimas, Kearny, NJ.
 Gegužės 14 d. - Sutvirtinimo sakramentas Priskėlimo parapijoje, Toronto, Ont.
 Gegužės 21 d. - Sutvirtinimo sakramentas Šv. Kazimiero parapijoje, Los Angeles, CA.
 Gegužės 29 d. - Syracuse, NY, vyskupo konsekracija.
 Birželio 4 d. - Sutvirtinimo sakramentas Hamilton, Ont. ir kunigystės šventimai, Toronto, Ont.
 Birželio 15 - liepos 14 d. - Sutvirtinimo sakramentas Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietij-

oje; Lietuvių lankymas Rusijoje (Maskva, Murmanskas ir kt.).
 Rugsjūčio 13 d. - Šv. Antano parapijos 75 m. sukaktis, Detroit, MI.
 Rugsėjo 6-28 d. - Lietuvių lankymas Sibire.
 Spalio 4-8 d. - Šv. Tėvo lankymas Spalis New Yorke.
 Spalio 15 d. - Šv. Pranciškaus lietuvių parapijos 100 metų sukaktis, Minersville, PA.
 Spalio 22 d. - Šv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos 100 metų sukaktis, Elizabeth, NJ.
 Lapkričio 12 - 16 Amerikos vyskupu konferencijos posėdžiai, Washington, DC.
 Gruodžio 11 d. - Charleston, NC, diecezijos 150 metų sukaktis.

"Vilties" siuntinių agentūros atstovai Brooklyne, NY, siuntinius vėl priims balandžio 22 d. nuo 12 iki 4 val. popiet Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl.

Laima Šileikytė - Hood, LB New Yorko apygardos pirmininkė, yra išvykusi į Amerikos vakarus. Grįžta tik gegužės gale. Telefonu ji pasiekė visus valdybos narius ir prašė, kad baissio birželio minėjimas šiemet bus birželio 18 d. Apiešikimo parapijos bažnyčioje 11 val. bus pamaldos, po pamaldų mokyklos salėje minėjimas.

Mūsų ilgametė skaitytoja Elžbieta Važgis, gyvenusi Gloucester, MA, sulaukusi 106 metų amžiaus, praėjusių metų gruodžio 24 d. iškeliavo amžinybėn. Artimieji prašė, kad beveik iki paskutinės dienos ji skaitė ir džiaugėsi mūsų laikraščiu.

"Darbininko" skaitytoju galite tapti kiekvieną dieną. Naujienos iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir viso pasaulio, lietuvių gyvenimo užsienyje ir jūsų kaimynystėje. Prenumerata vieniems metams - tik \$30. Nedelskite - ir "Darbininkas" jus aplankys dar šią savaitę!

Vytauto Kernagio koncertą rengia skautai akademikai gegužės 12 d., penktadienį, 8 val. vakare Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Lietuvoje leidžiamą mėnesinį kultūros žurnalą "Naujaji židinį - Aidus" galima užsiprenumeruoti ir prenumeratą pratęsti per Tėv. Leonardą Andriekų, atsiunčiant jo vardu 44 dol. čekį metams šiuo adresu: Rev. Leonardas Andriekus, OFM, P. O. Box 980, Franciscan Monastery, Kennebunkport, ME 04046. Už tą kainą žurnalas siunčiamas oro paštu. Šis žurnalas yra "Aidų" tęsinys, skiriamas Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams.

Dėkojame

Tėv. K. Gulbinas, OFM, CAP, gvy. Oberhausen, Vokietijoje, apmokėjo dvejų metų prenumeratą ir dar parėmė "Darbininką" 60 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojam už mūsų spaudos palaikymą, nors laikraštis Vokietiją pasiekia gana pavėluotai.

Geriausios dovanos

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Kas norite pagilinti savo virimo žinias, - rasite labai daug populiarių lietuviškų valgių gaminimo receptų. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. Kaina 15 dol. Pasiuntimas - 1.50.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. Į anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis. 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant persiuntimą.

"Moteris su baltu chalatu". Dr. Konstancija Paprockaitė - Šimaitienė. 494 psl. didelio formato knyga kietais viršeliais. Čia telpa 35 medicinos daktarės pasakojimai apie išgyvenimus, dirbant ligoninėse. Kaina 20 dol.

Visos knygos gaunamos rašant: Darbininkas

341 Highland Blvd.
 Brooklyn, NY 11207

Užakant žodynus, pridėti po 1 dol. persiuntimui; užsakant "Moteris su baltu chalatu" - pridėti 2 dol.

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daurmantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvo partizanų vadas, dalyvavęs įvairiose žygiuose; aprašo 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarus, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žuva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu. (sk.)

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko Klubas kviečia visus atsilankyti į Tradicinę Atvelykio Popietę

1995 m. balandžio 23 d., sekmadienį, 3 val. popiet
 Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Programoje: smuikininkas Vilhelmas Čepinskis akomponuoja William Smiddy

Vaišės - Atvelykio stalas
 Įėjimas - 15 dol.

Kviečiame Visus...

...į Lietuvių Jaunimo Sąjungos DC Skyriaus Septintąjį Politinį Seminarą, kuris įvyks Washington, DC, 1995 m. gegužės mėn 5-7 dd.

KETVIRTADIENIS 5/4/1995
 Registracija Viešbutyje (vakare)

SEMINARO KAINOS
 US\$65.00 iki 4/17/95 US\$78.00 po 4/17/95
 US\$20.00 negrąžinamas užstatas reikalingas su ankstyva seminaro registracija, ir US\$40.00 vietoje.

PENKTADIENIS 5/5/1995
 Registracija Dirksen Senato Pastate
 Apie NATO Integraciją
 dr. Vytautas Žalys
 Lietuvos Ambasada Vašingtone
 "Congressional Briefing"
 Asta Banionytė, JAV LB Būstinė
 Sutikimai su JAV atstovais
 "State Department Briefing"
 Department of Defense, State Department, ir Agency for International Development pranešimai.

SEŠTADIENIS 5/6/1995
 Registracija Viešbutyje
 Įdarbinimo Galimybės Lietuvoje
 Kerry Stromberg
 Karaliaučiaus Rajonas
 dr. Phil Petersen, Potomac Foundation
 Užsienio Pagalba Lietuvai
 Algis Rimas
 JAV LJS Metinis Suvažiavimas ir Centro Valdymas Rinkimai
 plm. Viktoras Kaufmanas
 Šokiai

SEKMADIENIS 5/7/1995
 Mišios Lietuvos Ambasadoje
 kun. A. Svalaitis
 Uždarymas ir Vaišės

Seminaro programa gali keistis

HYATT ARLINGTON HOTEL
 1325 Wilson Blvd.
 Arlington, VA 22209
 (703) 525-1234
 Gauti kambario nuolaidą, reikia paminėti grupės vardą: "Lithuanian American Youth Assn." iki 1995 m. balandžio mėn 17 d.
 Papildomi informacijai bei registracijai prašome kreiptis į Viktorą Kaufmaną, JAV LJS-DC, 5608 Kirkham Ct., Springfield, Virginia 22151-1708. tel. (703)503-5161 fax. (703)642-8795

LIETUVIAI VAŠINGTONE